



Βρυξέλλες, 11 Ιουνίου 2018  
(OR. en)

9951/18

---

---

**Διοργανικός φάκελος:  
2018/0228 (COD)**

---

---

TRANS 257  
FIN 456  
CADREFIN 87  
POLGEN 83  
REGIO 40  
ENER 229  
TELECOM 175  
COMPET 436  
MI 448  
ECO 49  
CODEC 1023

#### ΠΡΟΤΑΣΗ

|                          |                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Αποστολέας:              | Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,<br>ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής                                                                                                                   |
| Ημερομηνία<br>Παραλαβής: | 7 Ιουνίου 2018                                                                                                                                                                                                |
| Αποδέκτης:               | κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου<br>της Ευρωπαϊκής Ένωσης                                                                                                                       |
| Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:      | COM(2018) 438 final                                                                                                                                                                                           |
| Θέμα:                    | Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<br>για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την<br>κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 |

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2018) 438 final.

συνημμ.: COM(2018) 438 final



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ  
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.6.2018  
COM(2018) 438 final

2018/0228 (COD)

Πρόταση

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των  
κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2018) 292 final} - {SWD(2018) 312 final} - {SWD(2018) 313 final}

## **ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

### **1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**

Η παρούσα πρόταση σκοπό έχει τον καθορισμό της νομικής βάσης για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ) την περίοδο μετά το 2020. Προβλέπει ως ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2021 και υποβάλλεται στην Ένωση των 27 κρατών μελών, σύμφωνα με την κοινοποίηση του Ηνωμένου Βασιλείου ότι προτίθεται να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία παρέλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017.

#### **• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Στις 2 Μαΐου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της<sup>1</sup> για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020, το οποίο περιλάμβανε ποσό ύψους 42,265 εκατ. EUR για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Προκειμένου να τονωθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας και να επιτευχθεί έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς μεγέθυνση, η Ένωση χρειάζεται σύγχρονες και υψηλών επιδόσεων υποδομές που θα συμβάλουν στη διασύνδεση και την ενοποίηση της Ένωσης και όλων των περιφερειών της, στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Οι συνδέσεις αυτές είναι αποφασιστικής σημασίας για τη βελτίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών. Τα διευρωπαϊκά δίκτυα διευκολύνουν τις διασυνοριακές συνδέσεις, ενισχύουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και συνεισφέρουν στη διαμόρφωση πιο ανταγωνιστικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Το όραμα για την Ευρώπη είναι να πορευθεί προς κινητικότητα με μηδέν νεκρούς, μηδέν εκπομπές και μηδέν χαρτί, να καταστεί παγκόσμια ηγετική δύναμη στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να είναι πρωτοπόρα στην ψηφιακή οικονομία. Οι σύγχρονες, καθαρές, έξυπνες, βιώσιμες, ασφαλείς, προστατευμένες υποδομές χωρίς αποκλεισμούς θα προσφέρουν απτά οφέλη στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης, διότι τους επιτρέπει να ταξιδεύουν, να αποστέλλουν εμπορεύματα, να έχουν με αποτελεσματικό τρόπο πρόσβαση στην ενέργεια και σε υψηλής ποιότητας ψηφιακές υπηρεσίες.

Προς τον σκοπό αυτό, με τη ΔΣΕ υποστηρίζονται επενδύσεις στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών υποδομών με την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ). Την περίοδο 2021-2027, προτείνεται να προωθηθεί επίσης η διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» εστιάζεται σε έργα με την υψηλότερη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και λειτουργεί καταλυτικά για επενδύσεις σε έργα με διασυνοριακό αντίκτυπο και σε διαλειτουργικά συστήματα και υπηρεσίες σε πανευρωπαϊκή κλίμακα, για τις οποίες είναι ουσιαστικής σημασίας η συνέχιση της χρηματοδοτικής στήριξης μετά το 2020. Με αποτελεσματικό τρόπο λειτουργίας, με τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» αντιμετωπίζονται ανεπάρκειες της αγοράς και βοηθείται η μόχλευση περαιτέρω επενδύσεων από άλλους πόρους, ιδίως από τον ιδιωτικό τομέα, σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με το InvestEU και άλλα προγράμματα της Ένωσης.

---

<sup>1</sup> [https://ec.europa.eu/commission/publications/factsheets-long-term-budget-proposals\\_el](https://ec.europa.eu/commission/publications/factsheets-long-term-budget-proposals_el)

*Η ΔΣΕ «αποσκοπεί στην προώθηση των επενδύσεων στα διευρωπαϊκά δίκτυα. Τα εν λόγω δίκτυα και η διασυνοριακή συνεργασία είναι κρίσιμης σημασίας, όχι μόνο για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, αλλά είναι επίσης στρατηγικής σημασίας για την υλοποίηση της Ενεργειακής Ένωσης, της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και την ανάπτυξη βιώσιμων τρόπων μεταφοράς. Χωρίς την παρέμβαση της ΕΕ, οι ιδιωτικοί φορείς και οι εθνικές αρχές δεν έχουν επαρκή κίνητρα για να επενδύσουν σε διασυνοριακά έργα υποδομής».*<sup>2</sup>

Λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπισθεί η κλιματική αλλαγή σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της ΕΕ να εφαρμόσει τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και τη δέσμευση στους στόχους των Ηνωμένων Εθνών για βιώσιμη ανάπτυξη, η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 θέτει έναν πιο φιλόδοξο στόχο για την ενσωμάτωση του κλίματος σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ, με συνολικό στόχο το 25 % των δαπανών της ΕΕ να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα. Σημαντική συμβολή στην επίτευξη του στόχου αυτού αναμένεται να προέλθει από τη ΔΣΕ, με στόχο το 60 % των κονδυλίων να συντελέσουν σε στόχους για το κλίμα. Η συμβολή του παρόντος προγράμματος στην επίτευξη αυτού του συνολικού στόχου θα παρακολουθείται με ένα σύστημα δεικτών του κλίματος σε κατάλληλο επίπεδο επιμερισμού, καθώς και με τη χρήση ακριβέστερων μεθοδολογιών, εφόσον διατίθενται. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρουσιάζει σε ετήσια βάση τις πληροφορίες όσον αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ετήσιου σχεδίου προϋπολογισμού.

Για να υποστηριχθεί η πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού συμβολής του προγράμματος στους κλιματικούς στόχους, η Επιτροπή θα επιδιώξει να προσδιορίσει σχετικές δράσεις μέσω των διαδικασιών προετοιμασίας, εκτέλεσης, επανεξέτασης και αξιολόγησης του προγράμματος.

Οι μελλοντικές ανάγκες απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και ψηφιοποίησης της οικονομίας της Ένωσης συνεπάγονται ενισχυμένη σύγκλιση στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών τεχνολογιών. Οι συνέργειες μεταξύ των τριών τομέων θα πρέπει επομένως να αξιοποιηθούν στο έπακρο, ώστε να μεγιστοποιηθούν η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της στήριξης της Ένωσης. Στα παραδείγματα πεδίων συνέργειας περιλαμβάνονται η συνδεδεμένη και αυτόνομη κινητικότητα, η καθαρή κινητικότητα με βάση τα εναλλακτικά καύσιμα, η αποθήκευση ενέργειας και τα έξυπνα δίκτυα. Για να προωθηθούν έργα που καλύπτουν περισσότερους από έναν τομείς, τα κίνητρα θα περιλαμβάνουν τη δυνατότητα εφαρμογής του υψηλότερου ποσοστού συγχρηματοδότησης των σχετικών τομέων. Πέραν αυτού, θα είναι δυνατόν για κάθε τομέα να αποδέχεται ως επιλέξιμες δαπάνες δευτερεύοντα στοιχεία που αφορούν άλλον τομέα, όπως η ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε έργο στον τομέα των μεταφορών. Για να δοθούν κίνητρα και να ιεραρχηθούν οι εγκάρσιες προτάσεις, η διάσταση της συνέργειας μιας προτεινόμενης δράσης θα αξιολογηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια ανάθεσης. Οι συνέργειες θα υλοποιηθούν με κοινά προγράμματα εργασιών και κοινή χρηματοδότηση στους αντίστοιχους τομείς.

Στον τομέα των μεταφορών, σκοπός της ΔΣΕ είναι να συμβάλει στην ολοκλήρωση των δύο επιπέδων του ΔΕΔ-Μ: τη στρατηγική ραχοκοκαλιά (δηλ. το κεντρικό δίκτυο) έως το 2030 και το πιο εκτεταμένο επίπεδο (δηλ. το εκτεταμένο δίκτυο) έως το 2050. Υποστηρίζει, επίσης την εγκατάσταση ευρωπαϊκών συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας για όλους τους τρόπους μεταφοράς, ιδίως στον τομέα των αεροπορικών και των σιδηροδρομικών μεταφορών, και

<sup>2</sup> Ανακοίνωση «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, COM(2018)321/4 της 2ας Μαΐου 2018.

βοηθά στη μετάβαση της ΕΕ σε μια έξυπνη, βιώσιμη, ασφαλή, προστατευμένη και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα (παραδείγματος χάρι με τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικτύου υποδομών φόρτισης και εναλλακτικών καυσίμων). Εκτιμάται ότι η ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ έως το 2030 θα δημιουργήσει 7,5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας από το 2017 έως το 2030 και πρόσθετη αύξηση 1,6 % του ΑΕγχΠ στην Ένωση το 2030.

Επιπλέον, σύμφωνα με την κοινή ανακοίνωση του Νοεμβρίου 2017<sup>3</sup> σχετικά με τη βελτίωση της στρατιωτικής κινητικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα, που εγκρίθηκε στις 28 Μαρτίου 2018 από την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας<sup>4</sup>, η χρηματοδότηση της Ένωσης για την εκτέλεση έργων στον τομέα των μεταφορών διττής χρήσης, πολιτικής και στρατιωτικής, πρέπει να εφαρμοσθεί μέσω της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Όσον αφορά την ενέργεια, στο επίκεντρο είναι η ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων με την κατασκευή έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την περαιτέρω ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τη διαλειτουργικότητα των δικτύων ανεξαρτήτως συνόρων και τομέα· βιώσιμη ανάπτυξη που θα επιτρέψει την απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως με την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ασφάλεια εφοδιασμού, μεταξύ άλλων, με τη δημιουργία υποδομών έξυπνων και ψηφιοποιημένων. Συμβάλλει επίσης στην αποδοτική ως προς το κόστος επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, καθώς και στους στόχους για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030 και τους μακροπρόθεσμους στόχους απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές με την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της ανάπτυξης κατάλληλων υποδομών και της στήριξης περιορισμένου αριθμού διασυνοριακών έργων στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Όσον αφορά τον ψηφιακό τομέα, η ΔΣΕ μεγιστοποιεί τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν όλοι οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι δημόσιες διοικήσεις από την ψηφιακή ενιαία αγορά. Η εγκατάσταση ψηφιακών δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας που χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο προστασίας υποστηρίζει όλες τις καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων είναι η συνδεδεμένη κινητικότητα και άλλες υπηρεσίες δημόσιου ενδιαφέροντος. Επιπλέον, συμβάλλει να διασφαλιστεί ότι όλοι οι βασικοί κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες, όπως σχολεία, νοσοκομεία, συγκοινωνιακοί κόμβοι, κύριοι πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών και επιχειρήσεις ψηφιακής έντασης θα έχουν, έως το 2025, πρόσβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις με μελλοντικές προοπτικές (1 Gbit/δευτερόλεπτο). Συμβάλλει στη συνολική συνδεσιμότητα των ευρωπαϊκών εδαφών, ακόμη και των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, με το Διαδίκτυο.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Πρωταρχικός στόχος της ΔΣΕ είναι να στηριχθεί η επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιοποίησης, όσον αφορά τα διευρωπαϊκά δίκτυα, διότι καθίστανται δυνατές ή επιταχύνονται οι επενδύσεις σε έργα κοινού ενδιαφέροντος, και να στηριχθεί η διασυνοριακή συνεργασία για την ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σκοπός της θα είναι να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες των τομέων που καλύπτει η ΔΣΕ και με άλλα προγράμματα της ΕΕ.

---

<sup>3</sup> JOIN(2017) 41

<sup>4</sup> JOIN(2018) 5

Στον τομέα των μεταφορών, η ΔΣΕ συμβάλλει στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της ΕΕ όσον αφορά την ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ έως το 2030<sup>5</sup> και στην πρόοδο στην ολοκλήρωση του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔ-Μ έως το 2050. Στους εν λόγω στόχους συμπεριλαμβάνονται η μετάβαση σε καθαρή, ανταγωνιστική και συνδεδεμένη κινητικότητα<sup>6</sup>, η εγκατάσταση του SESAR και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας (ERTMS) και η μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών με καινοτόμες υποδομές οι οποίες θα περιλαμβάνουν βασικές υποδομές φόρτισης στην ΕΕ έως το 2025.

Στον τομέα της ενέργειας, η ΔΣΕ συμβάλλει στην ολοκλήρωση διαδρόμων και θεματικών πεδίων προτεραιότητας των ΔΕΔ-Ε<sup>7</sup>, σύμφωνα με τους στόχους για «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους»<sup>8</sup>, για να εξασφαλιστούν η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ένωσης που θα παρέχει ασφάλεια εφοδιασμού (μεταξύ άλλων με τη μετάβαση σε υποδομές έξυπνες και ψηφιοποιημένες) και η συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη και στους στόχους για το κλίμα με την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ως προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ΔΣΕ θα συμβάλει στην επίτευξη του προτεινόμενου στόχου της ΕΕ για το 2030 με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, όσον αφορά την ενεργειακή μετάβαση και την ενσωμάτωση των πολιτικών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και με τη σύζευξη τομέων.

Στον ψηφιακό τομέα, η ΔΣΕ συμβάλλει στη δημιουργία υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας της κοινωνίας Gigabit<sup>9</sup>, ως βασική προϋπόθεση για μια λειτουργική ψηφιακή ενιαία αγορά<sup>10</sup>, καθώς και στην παροχή των αναγκαίων υποδομών για να υποστηριχτεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας και της κοινωνίας σε κλίμακα ΕΕ.

#### • **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Οι τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών υποδομών θα υποστηριχθούν σε ποικίλο βαθμό με σειρά χρηματοδοτικών προγραμμάτων και μέσων της ΕΕ, μεταξύ των οποίων είναι η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, ο Ορίζων Ευρώπη, το InvestEU και το LIFE. Είναι σημαντικό να καταστεί όσο το δυνατόν πιο αποδοτική η χρήση των διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων και μέσων της ΕΕ και κατά τον τρόπο αυτόν να μεγιστοποιηθεί η συμπληρωματικότητα και η προστιθέμενη αξία των επενδύσεων που στηρίζει η Ένωση. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με εξορθολογισμένη διαδικασία επενδύσεων που επιτρέπει την προβολή των έργων στις μεταφορές στα διάφορα σχετικά προγράμματα της Ένωσης σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη.

<sup>5</sup> Κανονισμός αριθ. 1315/2013 περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, άρθρο 38.

<sup>6</sup> COM(2017)283 τελικό Ανακοίνωση της Επιτροπής «Η Ευρώπη σε κίνηση - Θεματολόγιο για κοινωνικά δίκαιη μετάβαση σε καθαρή, ανταγωνιστική και συνδεδεμένη κινητικότητα για όλους».

<sup>7</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 347/2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές.

<sup>8</sup> COM(2016) 860 final.

<sup>9</sup> Τουτέστιν, συνδεσιμότητα Gigabit για όλους τους κύριους κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες, υψηλών επιδόσεων συνδεσιμότητα 5G, πρόσβαση σε συνδεσιμότητα με το διαδίκτυο που προσφέρει ταχύτητας φόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps, με δυνατότητα αναβάθμισης σε ταχύτερες Gigabit για όλα τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά, καθώς και των νοικοκυριών της υπαίθρου, βλ. Συνδεσιμότητα για ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά - Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit - COM(2016)587.

<sup>10</sup> Μια συνδεδεμένη ψηφιακή αγορά για όλους. COM(2017) 228.

Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών της αγοράς ή καταστάσεις μη ικανοποιητικής αξιοποίησης των επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να επικαλυφθεί ή να παραγκωνισθεί η ιδιωτική χρηματοδότηση, και να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Αυτό θα εξασφαλίσει τη συνοχή των δράσεων του προγράμματος με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και, ταυτόχρονα, θα αποτρέψει αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

## **2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ**

### **• Νομική βάση**

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα καλύπτονται από το άρθρο 170 της ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά τα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας.» Το δικαίωμα της ΕΕ να ενεργεί στη χρηματοδότηση υποδομών προβλέπεται στο άρθρο 171 το οποίο ορίζει ότι η Ένωση «μπορεί να υποστηρίξει σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη, (...) ιδίως με τη βοήθεια μελετών σκοπιμότητας, εγγυήσεων δανείων ή επιδοτήσεων επιτοκίου». Το άρθρο 172 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι «οι προσανατολισμοί και τα άλλα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 171 παράγραφος 1 θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.»

Η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καλύπτεται από το άρθρο 194 της ΣΛΕΕ, το οποίο αναφέρει ρητά ότι είναι ένας από τους στόχους των ενεργειακών πολιτικών της ΕΕ. Επειδή τα έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα συμβάλλουν στην οικονομικά αποδοτική επίτευξη του στόχου της Ένωσης που προτείνεται για το 2030, η νομοθετική πράξη θα πρέπει επίσης να βασίζεται στο άρθρο 194 της ΣΛΕΕ.

Και η νομοθετική πράξη και ο τύπος του μέτρου (δηλ. χρηματοδότηση) καθορίζονται στη ΣΛΕΕ, η οποία αποτελεί τη νομική βάση για τη ΔΣΕ, και προβλέπει ότι η αποστολή, οι στόχοι προτεραιότητας και η οργάνωση των διευρωπαϊκών δικτύων είναι δυνατόν να καθορίζονται σε κανονισμούς.

### **• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Για την κλίμακα των προβλημάτων στα οποία στοχεύει η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» απαιτείται ρητά δράση της ΕΕ διότι είναι εκ φύσεως ενωσιακής διάστασης και μπορούν να επιλυθούν πιο αποτελεσματικά σε επίπεδο Ένωσης, ώστε τα οφέλη να είναι συνολικά μεγαλύτερα, ταχύτερη η υλοποίηση της δράσης και η μείωση του κόστους, εάν τα κράτη μέλη δράσουν από κοινού. Οι επενδυτικές ανάγκες στα ΔΕΔ μετά το 2020 είναι πολύ υψηλές και υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους σε επίπεδο κρατών μελών.

Έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναμένεται επίσης να χρηματοδοτούνται στο μέλλον όλο και περισσότερο από την αγορά. Δυνητική στήριξη στο πεδίο αυτό θα αντισταθμίσει μόνον το κόστος εξάλειψης των εμποδίων και της έλλειψης κινήτρων που συνδέεται με τη συνεργασία πέραν συνόρων μεταξύ κρατών μελών και/ή την άρση των φραγμών που εμποδίζουν την ενοποίηση του τομέα. Ο εν λόγω συντονισμός μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επιφέρει οικονομίες κλίμακας, να αποτρέψει την αλληλεπικάλυψη υποδομών, να τονώσει την εγκατάσταση ανά την Ευρώπη, ώστε να αποτυπωθεί καλύτερα το διαθέσιμο δυναμικό, να συμβάλει στη σύγκλιση πολιτικών και, ως

εκ τούτου, στην περαιτέρω ενοποίηση της αγοράς, τη μεταφορά γνώσεων και την υιοθέτηση και την αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών στην ευρωπαϊκή εγχώρια αγορά.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση πληροί την αρχή της αναλογικότητας και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής για την ανάληψη δράσης στο πεδίο των διευρωπαϊκών δικτύων, όπως ορίζει το άρθρο 170 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 194 της ΣΛΕΕ για διασυνοριακά έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η δράση που προτείνεται στην παρούσα πρόταση περιορίζεται συγκεκριμένα στην ευρωπαϊκή διάσταση των υποδομών μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακών υποδομών και στη διασυνοριακή εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

### **3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ**

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό για τη ΔΣΕ<sup>11</sup>, η Επιτροπή καλείται, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους δικαιούχους, να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση<sup>12</sup> ενδιάμεσης αξιολόγησης της ΔΣΕ. Η παρούσα έκθεση εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 13 Φεβρουαρίου 2018 και συνοδευόταν από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SWD). Στην αξιολόγηση αποτιμήθηκαν οι συνολικές επιδόσεις του προγράμματος με βάση τους γενικούς και τομεακούς στόχους, καθώς και σε σύγκριση με όσα επιτεύχθηκαν συνεπεία δράσεων σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο ΕΕ. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η αξιολόγηση διενεργήθηκε βάσει πέντε κριτηρίων: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, συνοχή και προστιθέμενη αξία της ΕΕ.

Συνολικά, τα συμπεράσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης της ΔΣΕ έχουν ως εξής:

*Η αξιολόγηση κατέδειξε ότι έπειτα από τα πρώτα τριάντισι έτη εφαρμογής της ΔΣΕ, το πρόγραμμα βρίσκεται σε σωστό δρόμο, μολονότι είναι πολύ νωρίς να καταμετρηθούν αποτελέσματα, διότι βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο εκτέλεσης. Επιπλέον, το πλαίσιο επιδόσεων που παρέχει ο κανονισμός αποδείχθηκε ότι στερείται σαφώς προσδιορισμένων ή αξιόπιστων δεικτών. Δεδομένης αυτής της επιφύλαξης, η αξιολόγηση κατέδειξε ότι:*

- *Η ΔΣΕ είναι ένα αποτελεσματικό και στοχοθετημένο μέσο για επενδύσεις σε διευρωπαϊκές υποδομές (ΔΕΔ) στις μεταφορές, την ενέργεια και τον ψηφιακό τομέα. Από το 2014, έχουν επενδυθεί 25 δισ. EUR, τα οποία οδήγησαν σε συνολικές επενδύσεις σε υποδομές στην ΕΕ ύψους περίπου 50 δισ. EUR. Η ΔΣΕ συμβάλλει στις προτεραιότητες της Επιτροπής στους τομείς της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων, της εσωτερικής αγοράς, της Ενεργειακής Ένωσης και του κλίματος, καθώς και της ενιαίας ψηφιακής αγοράς. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της ΕΕ.*
- *Η ΔΣΕ αποφέρει υψηλή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία σε όλα τα κράτη μέλη, διότι στηρίζονται έργα συνδεσιμότητας με διασυνοριακή διάσταση. Το μεγαλύτερο μέρος της*

<sup>11</sup> Άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013.

<sup>12</sup> COM(2018)65

χρηματοδότησης χορηγείται σε έργα που γεφυρώνουν τους ελλείποντες κρίκους και εξαλείφουν σημεία συμφόρησης, με στόχο να διασφαλισθεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και η εδαφική συνοχή μεταξύ των κρατών μελών στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας. Τα έργα στον τομέα της ενέργειας παρέχουν επίσης ασφάλεια εφοδιασμού και είναι σημαντικά για την απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Η ΔΣΕ διαδραματίζει επίσης ουσιαστικό ρόλο στην εγκατάσταση νέων συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας και ασφάλειας σε επίπεδο ΕΕ (π.χ. SESAR για τις αερομεταφορές, ERTMS για τους σιδηρόδρομους), υψηλών επιδόσεων γραμμών ηλεκτρικής ενέργειας και έξυπνων δικτύων που είναι ουσιαστικής σημασίας για την ταχεία εισαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές, καθώς και στην εισαγωγή ευρυζωνικών και διασυνδεδεμένων ψηφιακών υπηρεσιών (όπως τα ανοικτά δεδομένα, η ηλεκτρονική υγεία, η ηλεκτρονική δημόσια σύμβαση, η ηλεκτρονική ταυτοποίηση και η ηλεκτρονική υπογραφή).

- Η απευθείας διαχείριση των επιχορηγήσεων της ΔΣΕ αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική, με σημαντική δεξαμενή έργων και διαδικασία επιλογής κατόπιν προκήρυξης διαγωνισμού, εστίαση στους στόχους πολιτικής της ΕΕ, συντονισμένη υλοποίηση και πλήρη συμμετοχή των κρατών μελών. Ο εκτελεστικός οργανισμός INEA έχει ιδιαίτερα καλό ιστορικό στη δημοσιονομική διαχείριση της ΔΣΕ και στη βέλτιστη αξιοποίηση του προϋπολογισμού, ιδίως χάρη στην ευελιξία του στη χρηματοδότηση νέων δράσεων με την αναδιάθεση ποσών που δεν δαπανήθηκαν σε ορισμένες δράσεις.
- Για πρώτη φορά, ένα τμήμα του προϋπολογισμού συνοχής (11,3 δισ. EUR για τις μεταφορές) εκτελέστηκε υπό την απευθείας διαχείριση στο πλαίσιο της ΔΣΕ. Το 100 % του κονδυλίου διατέθηκε κατά το πρώτο ήμισυ της περιόδου του προγράμματος, σχεδόν αποκλειστικά σε βιώσιμους τρόπους μεταφοράς. Στην ταχεία διάθεση των πόρων συνέβαλαν η στοχοθετημένη τεχνική συνδρομή, το χαμηλότερο διοικητικό κόστος για τα κράτη μέλη, οι σαφείς χρηματοδοτικές προτεραιότητες και η στέρεα δεξαμενή έργων που προέκυψε από τη συνέχιση των έργων και των μελετών που είχαν στηριχθεί προηγουμένως από το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ ή από τα μέσα πολιτικής συνοχής.
- Η ΔΣΕ εξακολούθησε να χρησιμοποιεί και να αναπτύσσει καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα. Ωστόσο, η ανάπτυξή τους περιορίστηκε λόγω των νέων δυνατοτήτων που προσέφερε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων. Η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων της ΔΣΕ αναμένεται να αρχίσει εκ νέου κατά το δεύτερο ήμισυ του προγράμματος, όταν διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα των ειδικών χρηματοδοτικών μέσων της ΔΣΕ με το ΕΤΣΕ.» Το Ταμείο Ευρυζωνικών Υπηρεσιών στο πλαίσιο της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», το οποίο στηρίζεται στις εισφορές από τη ΔΣΕ και το ΕΤΣΕ, αναμένεται να αρχίσει να λειτουργεί το 2018 και να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε μη εξυπηρετούμενες περιοχές, με σημαντική μόχλευση.
- «Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε το 2017 η πρώτη πολύ θετική απόπειρα ανάμειξης επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά μέσα στον τομέα των μεταφορών, με ζητούμενη χρηματοδότηση 2,2 δισ. EUR βάσει πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, ενδεικτικού προϋπολογισμού 1 δισ. EUR, η οποία κατέστησε δυνατή τη χρήση των επιχορηγήσεων για μεγιστοποίηση της μόχλευσης των ιδιωτικών και δημόσιων πόρων.
- Οι δαπάνες της ΔΣΕ στις μεταφορές και την ενέργεια αποτελούν σημαντική συνεισφορά στον στόχο της ΕΕ να διατεθεί τουλάχιστον το 20 % του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ σε δαπάνες για δράσεις σχετικές με το κλίμα.» Στον τομέα της ενέργειας, άνω του 50% του προϋπολογισμού της ΔΣΕ για την ενέργεια διατέθηκε

στη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε τα έξυπνα δίκτυα να συντελέσουν στην ενεργειακή μετάβαση.

- «Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, η διττή εστίαση της ΔΣΕ σε ψηφιακές διασυννοριακές υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος και σε υποδομές επικοινωνιών και πληροφορικής κατέδειξε ότι το πρόγραμμα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην επίτευξη των στόχων για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής αγοράς της ΕΕ, διότι παρέχει σε πολίτες και επιχειρήσεις πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας ανά την Ευρώπη. Η ΔΣΕ βοήθησε στην ανάπτυξη και την εφαρμογή κοινών πολιτικών για να αντιμετωπισθούν κοινωνικές προκλήσεις, μεταξύ των οποίων είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός της υγειονομικής περίθαλψης, η κυβερνοασφάλεια και η ψηφιοποίηση των κρατικών διοικήσεων. Ωστόσο, λόγω των περιορισμένων πόρων η ΔΣΕ στον τομέα των τηλεπικοινωνιών χρηματοδότησε μόνον τα πολύ αρχικά στάδια της πορείας προς πλήρως διασυννοριακές ψηφιακές υποδομές σε τομείς δημοσίου συμφέροντος». Λόγω του περιορισμένου κονδυλίου που χορηγήθηκε για τις ευρυζωνικές υπηρεσίες από τη ΔΣΕ ως προς το μέγεθος του επενδυτικού κενού, ήταν αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί με καινοτόμο τρόπο και να στοχεύει στη μέγιστη μόχλευση ώστε να εξασφαλισθεί αποτελεσματικότητα. Ωστόσο, λόγω της πολύπλοκης δομής των ειδικών χρηματοδοτικών μέσων, οι επί τόπου επενδύσεις θα πραγματοποιηθούν μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο της εκτέλεσης του προγράμματος.
- «Η ΔΣΕ έθεσε επίσης σε δοκιμή διατομεακές συνέργειες, οι οποίες όμως υπήρξαν περιορισμένες λόγω του υφιστάμενου νομικού/δημοσιονομικού πλαισίου. Οι κατευθυντήριες γραμμές τομεακής πολιτικής και το μέσο της ΔΣΕ θα χρειασθεί να αποκτήσουν μεγαλύτερη ευελιξία στην προώθηση συνεργειών και να προσαρμόζονται καλύτερα σε νέες τεχνολογικές εξελίξεις και προτεραιότητες όπως η ψηφιοποίηση, ενώ ταυτόχρονα να επισπεύσουν την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και να αντιμετωπίσουν κοινές κοινωνικές προκλήσεις όπως η κυβερνοασφάλεια.
- Για την ολοκλήρωση των ΔΕΔ, η οποία εντάχθηκε στις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ, θα απαιτηθούν ακόμη σημαντικές επενδύσεις, τμήμα των οποίων θα εξαρτηθεί από τη συνεχιζόμενη στήριξη της ΕΕ. Το μέγεθος της ΔΣΕ καθιστά προς το παρόν εφικτή την αντιμετώπιση μόνον ορισμένων από τις διαπιστωθείσες ανεπάρκειες της αγοράς και στους τρεις τομείς. Συνεπώς, υπάρχει δυνατότητα αποδεσμευθούν περαιτέρω δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις εφόσον διατεθεί πρόσθετος προϋπολογισμός από την ΕΕ για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών της αγοράς.»

Η πρόταση για διασυννοριακή συνεργασία στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τη ΔΣΕ υποστηρίζεται από τα σχετικά πορίσματα της αξιολόγησης REFIT της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του 2016<sup>13</sup>.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Στις 10 Ιανουαρίου 2018 άρχισε ηλεκτρονική δημόσια διαβούλευση που διοργανώθηκε στο πλαίσιο σειράς δημοσίων διαβουλεύσεων για ολόκληρο το φάσμα της μελλοντικής χρηματοδότησης της ΕΕ, η οποία διήρκεσε 8 εβδομάδες, μέχρι τις 9 Μαρτίου 2018. Ενώ η δημόσια διαβούλευση κάλυπτε το θέμα της χρηματοδότησης στρατηγικών υποδομών (συμπεριλαμβανομένων των ΔΣΕ, Galileo και ITER), άνω του 96 % των απαντήσεων αφορούσαν τη ΔΣΕ.

---

<sup>13</sup> SWD(2016) 416.

Συνολικά, τα ενδιαφερόμενα μέρη επανέλαβαν ότι υποστηρίζουν το πρόγραμμα ΔΣΕ και υπογράμμισαν τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η συμβολή του στους στόχους της ΕΕ σε τομείς όπως η ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών δικτύων, η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και η δημιουργία θέσεων εργασίας ανά την ΕΕ και η μετάβαση σε οικονομία και κοινωνία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανθεκτικών στην αλλαγή του κλίματος. Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν τις πρόσθετες ευελιξίες στο νέο πρόγραμμα για την περαιτέρω ενθάρρυνση των συνεργειών μεταξύ των τριών τομέων.

Στον τομέα των μεταφορών, οι απαντήσαντες τόνισαν τη σημασία της ΔΣΕ στην προώθηση διασυνοριακών έργων, καθώς και στην εξάλειψη των σημείων συμφόρησης και των ελλειπόντων κρίκων.

Οι σχετικές με την ενέργεια απαντήσεις επιβεβαίωσαν σε μεγάλο βαθμό τη σημαντική συμβολή της ΔΣΕ στην ενοποίηση του διευρωπαϊκού δικτύου ενεργειακών υποδομών και, κατ' επέκταση, στην εκπλήρωση των στόχων της Ενεργειακής Ένωσης που θα αποφέρει σημαντικά οφέλη για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, με τη μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών η οποία είναι η σημαντικότερη από τις μελλοντικές προκλήσεις.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη έκαναν έκκληση για αύξηση του προϋπολογισμού, ώστε να επιταχυνθεί η απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και η ψηφιοποίηση τόσο στην ενέργεια όσο και στις μεταφορές με παράλληλη αύξηση της συνδεσιμότητας ανά την ΕΕ.

Οι απαντήσαντες όσον αφορά την ψηφιοποίηση τόνισαν τον κεντρικό ρόλο της ευρυζωνικής συνδεσιμότητας ως καταλυτικού στοιχείου για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στην κοινωνία και τους τομείς συνολικά. Για να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, έκαναν έκκληση για αύξηση των επενδύσεων στη συνδεσιμότητα και την τεχνολογία 5G, οι οποίες θα συμβάλουν στη βελτίωση της οικονομικής απόδοσης, τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην ΕΕ και στην προώθηση ποιοτικού άλματος στη μετάβαση σε ψηφιακή κοινωνία.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη ταυτόχρονα παρείχαν χρήσιμες παρατηρήσεις όσον αφορά πεδία στα οποία απαιτείται περαιτέρω βελτίωση ή ανάπτυξη. Αυτό αναλύεται λεπτομερέστερα στην έκθεση διαβούλευσης στο παράρτημα 2 της συνοδευτικής εκτίμησης επιπτώσεων.

#### • **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση της Επιτροπής βασίζεται σε εκτίμηση επιπτώσεων που υποβλήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου στις 21 Μαρτίου 2018 και για την οποία η επιτροπή εξέδωσε θετική γνώμη (αριθ. «ΠΔΠ - ΔΣΕ») με επιφυλάξεις. Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου συνέστησε ιδίως να ενισχυθεί η περιγραφή των ρυθμίσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος, να εξηγηθεί καλύτερα η συνοχή με άλλα προγράμματα της ΕΕ και να εξηγηθεί αναλυτικότερα ο τρόπος με τον οποίο η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ενισχύει τον διασυνοριακό χαρακτήρα της ΔΣΕ. Οι συστάσεις που διατύπωσε η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου στη γνώμη της ενσωματώθηκαν στην τελική έκδοση της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων<sup>14</sup>.

Σύμφωνα με τη γενική προσέγγιση που εφαρμόζεται για όλες τις εκτιμήσεις επιπτώσεων που σχετίζονται με το ΠΔΠ, η εκτίμηση επιπτώσεων για τη ΔΣΕ εστιάσθηκε στις αλλαγές και στις επιλογές πολιτικής που προβλέπονται στη νομοθετική πρόταση. Συγκεκριμένα, στην έκθεση εξηγούνται η δομή και οι προτεραιότητες για την προτεινόμενη συνέχιση του προγράμματος ΔΣΕ και εξετάσθηκαν οι επιλογές για βέλτιστη απόδοση. Η έκθεση της εκτίμησης

<sup>14</sup> Οι αναθεωρήσεις που έγιναν στην εκτίμηση επιπτώσεων μετά τη γνωμοδότηση της επιτροπής αναλύονται λεπτομερώς στο παράρτημα 1 της εκτίμησης επιπτώσεων.

επιπτώσεων βασίστηκε στα διδάγματα και στην πείρα από την τρέχουσα ΔΣΕ με την πρόσφατη ενδιάμεση αξιολόγηση της ΔΣΕ, η οποία χρησιμοποιήθηκε ως κύρια πηγή στοιχείων (επιπροσθέτως των αποτελεσμάτων της δημόσιας ανοικτής διαβούλευσης που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των δημόσιων διαβουλεύσεων που κάλυψαν ολόκληρο το φάσμα της μελλοντικής χρηματοδότησης της ΕΕ και των πιο στοχευμένων διαβουλεύσεων με ενδιαφερόμενους φορείς όσον αφορά τις συνέργειες και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας).

Με την αξιοποίηση των διδαγμάτων που έχουν αντληθεί και με βάση τις νέες προκλήσεις και εξελίξεις (ιδίως στον ψηφιακό τομέα) αξιολογήθηκε εάν πρέπει να αναπροσαρμοστούν οι στόχοι για τη συνέχιση του προγράμματος. Τέθηκαν οι μελλοντικές προκλήσεις για το νέο πρόγραμμα ΔΣΕ και πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η ΔΣΕ θα μπορέσει να επιτύχει τους κοινούς στόχους του ΠΔΠ, όπως η απλούστευση, η μεγαλύτερη ευελιξία και η βελτιωμένη απόδοση. Η δομή και οι προτεραιότητες, η βαθμονόμηση της τρέχουσας ΔΣΕ, καθώς και ο αναμενόμενος μηχανισμός απόδοσης του νέου προγράμματος συζητήθηκαν περαιτέρω από άποψη αποτελεσματικής επίτευξης των καθορισμένων στόχων του προγράμματος. Εναλλακτικές επιλογές εκτέλεσης αξιολογήθηκαν ιδίως όσον αφορά την επέκταση του πεδίου παρέμβασης του προγράμματος, τόσο για τον ψηφιακό πυλώνα όσο και για τα έργα διασυννοριακού χαρακτήρα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκαν επίσης επιλογές και δυνατότητες ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ των τομέων που καλύπτει το πρόγραμμα. Εξετάστηκε ιδίως η δυνατότητα έγκρισης κοινών προγραμμάτων εργασιών που καλύπτουν συγκεκριμένες προτεραιότητες διαφόρων τομέων και την άρση φραγμών που έχουν παρεμποδίσει συνέργειες την τρέχουσα περίοδο, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες επιλεξιμότητας.

Η πρόταση της Επιτροπής αντιστοιχεί επακριβώς στην προτιμώμενη επιλογή που προσδιορίζεται στην εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου και απλούστευση**

Στο πλαίσιο των συνολικών μέτρων απλούστευσης της Επιτροπής βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) μετά το 2020, οι συνολικές προσπάθειες απλούστευσης θα έχουν επιπτώσεις στα αποτελέσματα του προγράμματος ΔΣΕ. Η εκπόνηση του επόμενου ΠΔΠ δρομολογήθηκε από την Επιτροπή με τη δημοσίευση της Λευκής Βίβλου για το Μέλλον της Ευρώπης τον Μάρτιο του 2017. Τα επόμενα στάδια ήταν η δημοσίευση του εγγράφου προβληματισμού σχετικά με το μέλλον των δημοσιονομικών της ΕΕ τον Ιούνιο του 2017 και των καθοδηγητικών εγγράφων σχετικά με τις βασικές πράξεις του απλουστευμένου προγράμματος που διαβίβασε η ΓΔ DG BUDG τον Νοέμβριο/Δεκέμβριο 2017. Τα αποτελέσματα της εν λόγω πολιτικής διαδικασίας παρείχαν οδηγίες εκ των άνω προς τα κάτω την περίοδο προγραμματισμού της ΔΣΕ μετά το 2020.

Οι συνολικές προσπάθειες απλούστευσης του κανονισμού για τη ΔΣΕ για την περίοδο μετά το 2020 έγιναν σύμφωνα με την ανωτέρω οριζόντια καθοδήγηση. Οι προσπάθειες συνάδουν με όλα τα άλλα προγράμματα χρηματοδότησης και, κατά συνέπεια, θα επηρεάσουν τη νέα ΔΣΕ και, ιδίως, την απλούστευση των επιλογών κόστους, τα ποσοστά συγχρηματοδότησης, τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων και την ανάπτυξη των στόχων, την παρακολούθηση του προγράμματος και την υποβολή εκθέσεων. Θα προβλεφθούν επίσης περαιτέρω απλουστευμένο νομικό πλαίσιο για τη ΔΣΕ με εξορθολογισμένο κανονισμό για τη ΔΣΕ και η δυνατότητα να μεταβιβάζονται προβλέψεις και όροι στα προγράμματα εργασιών, για να προωθηθούν περαιτέρω συνέργειες μεταξύ των τριών τομέων και να καταστεί δυνατόν στη ΔΣΕ να προσαρμόζεται σε μελλοντικές ανάγκες.

Η απλούστευση του προγράμματος θα ελαφρύνει τον διοικητικό φόρτο και το κόστος συμμόρφωσης για τους ενδιαφερόμενους που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και, κατά

συνέπεια, θα έχει θετικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στους σχετικούς τομείς. Θα επιτρέψει επίσης νέες προσπάθειες ψηφιοποίησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας και σύμφωνα με τις υπηρεσίες ψηφιακής υποστήριξης που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία για την εκτέλεση του προγράμματος (π.χ. σύστημα πληροφοριών TENtec).

#### 4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση της Επιτροπής για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» περιλαμβάνει τα ακόλουθα ποσά:

| <b>Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» 2021-2027</b><br>(ποσά σε τρέχουσες τιμές - σε ευρώ) |                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Μεταφορές:                                                                                  | <b>30.615.493.000</b> |
| <i>Περιλαμβάνονται:</i>                                                                     |                       |
| Γενικό κονδύλι                                                                              | 12.830.000.000        |
| Συνεισφορά από το Ταμείο Συνοχής                                                            | 11.285.493.000        |
| Στήριξη της στρατιωτικής κινητικότητας:                                                     | 6.500.000.000         |
| Ενέργεια                                                                                    | <b>8.650.000.000</b>  |
| Ψηφιακές τεχνολογίες                                                                        | <b>3.000.000.000</b>  |
| <b>Σύνολο</b>                                                                               | <b>42.265.493.000</b> |

Με βάση τη θετική εμπειρία από την εκτέλεση του τρέχοντος προγράμματος ΔΣΕ, η Επιτροπή προτείνει να συνεχιστεί η εκτέλεση του νέου προγράμματος, στους τρεις τομείς της ΔΣΕ, με απευθείας διαχείριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Εκτελεστικό Οργανισμό Καινοτομίας και Δικτύων (INEA).

Όπως περιγράφεται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο, ο προτεινόμενος προϋπολογισμός θα καλύψει όλες τις απαραίτητες επιχειρησιακές δαπάνες για την εκτέλεση του προγράμματος, καθώς και το κόστος των ανθρώπινων πόρων και άλλες διοικητικές δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση του προγράμματος.

#### 5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η εκτέλεση του προγράμματος θα ανατεθεί στον INEA, με εξαίρεση ορισμένες υποστηρικτικές δράσεις του προγράμματος τις οποίες θα διαχειρισθούν απευθείας οι εποπτεύουσες ΓΔ.

Στην ενδιάμεση αξιολόγηση<sup>15</sup> της τρέχουσας περιόδου της ΔΣΕ επισημάνθηκε ότι «η απευθείας διαχείριση των επιχορηγήσεων της ΔΣΕ αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική, με σημαντική δεξαμενή έργων και διαδικασία επιλογής με προκήρυξη διαγωνισμού, εστίαση στους στόχους πολιτικής της ΕΕ, συντονισμένη εκτέλεση και πλήρη συμμετοχή των κρατών μελών. Ο εκτελεστικός οργανισμός INEA έχει ιδιαίτερα καλό ιστορικό στη δημοσιονομική διαχείριση της ΔΣΕ και στη βέλτιστη αξιοποίηση του προϋπολογισμού, ιδίως χάρη στην ευελιξία του στη χρηματοδότηση νέων δράσεων με την αναδιάθεση ποσών που δεν δαπανήθηκαν σε ορισμένες δράσεις.»

<sup>15</sup> COM(2018)66

Για τον λόγο αυτό, προτείνεται να διατηρηθεί ο ισχύων μηχανισμός απόδοσης. Ωστόσο, θα επέλθουν βελτιώσεις στην απλούστευση και την ευελιξία.

Σε σύγκριση με τη ΔΣΕ για την περίοδο 2014-2020, θα τεθεί σε εφαρμογή ένα απλούστερο αλλά πιο αυστηρό πλαίσιο επιδόσεων για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του προγράμματος και τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ. Οι δείκτες παρακολούθησης της εκτέλεσης και της προόδου του προγράμματος θα αφορούν ιδίως:

- Αποτελεσματικά και διασυνδεδεμένα δίκτυα και υποδομές για έξυπνη, βιώσιμη, ασφαλή, προστατευμένη και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα, καθώς και προσαρμογή στις απαιτήσεις στρατιωτικής κινητικότητας·
- συμβολή στη διασύνδεση και την ενοποίηση των αγορών, στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, και στη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της δυνατότητας απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές· συμβολή στη διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- συμβολή στην εγκατάσταση υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας ανά την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα αναγκαία δεδομένα θα συλλεγούν από τον INEA κατά την υλοποίηση και την αξιολόγηση των χρηματοδοτούμενων δράσεων. Προς τον σκοπό αυτό, οι όροι για την υποβολή αίτησης επιχορήγησης και το υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης θα περιέχουν ανάλογες απαιτήσεις παροχής των αναγκαίων δεδομένων από τους υποψηφίους και τους δικαιούχους.

Η Επιτροπή θα διενεργήσει ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος ώστε να αξιολογήσει την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία, σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η Επιτροπή θα κοινοποιήσει τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων μαζί με τις παρατηρήσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

#### • **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Άρθρο 1 – Αντικείμενο

Το εν λόγω άρθρο εισάγει το αντικείμενο του κανονισμού, δηλαδή τη σύσταση της ΔΣΕ.

Άρθρο 2 – Ορισμοί

Το άρθρο περιέχει τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται στον κανονισμό.

Άρθρο 3 – Στόχοι

Το άρθρο ορίζει τον γενικό στόχο του προγράμματος, με έμφαση στις συνέργειες μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών τεχνολογιών και τους ειδικούς στόχους για κάθε τομέα.

Άρθρο 4 – Προϋπολογισμός

Το άρθρο καθορίζει τον συνολικό προϋπολογισμό για το πρόγραμμα. Ο προϋπολογισμός υποδιαιρείται σε μεταφορές (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από το Ταμείο Συνοχής και της στήριξης της στρατιωτικής κινητικότητας από τον αμυντικό συνεργατικό σχηματισμό), δίκτυα ενέργειας και ψηφιοποίηση.

Το άρθρο περιέχει διάταξη για την κάλυψη όλων των απαραίτητων δαπανών που σχετίζονται με την προετοιμασία, την παρακολούθηση, τον έλεγχο, τον λογιστικό έλεγχο, την αξιολόγηση και άλλες δραστηριότητες· απαραίτητες μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, συλλογικών εργαλείων ΤΠ και κάθε άλλη τεχνική και διοικητική συνδρομή, απαραίτητη για τη διαχείριση του προγράμματος.

Το άρθρο ορίζει επίσης ότι οι δαπάνες για δράσεις επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021 για τα πρώτα προγράμματα εργασιών.

Το άρθρο επιβεβαιώνει ότι για τη μεταφορά από το Ταμείο Συνοχής στον τομέα των μεταφορών, οι εθνικές πιστώσεις θα αντιπροσωπεύουν το 70 % της συνολικής μεταφοράς και θα τηρηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Επιπλέον, ορίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν οι πόροι που τους διατίθενται υπό επιμερισμένη διαχείριση να μπορούν να μεταφερθούν στη ΔΣΕ.

#### Άρθρο 5 – Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

Το άρθρο καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους τρίτες χώρες μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

#### Άρθρο 6 – Εκτέλεση και μορφές χρηματοδότησης της ΕΕ

Το άρθρο ορίζει ως τρόπο διαχείρισης της ΔΣΕ την απευθείας διαχείριση και ιδίως υπό μορφή επιχορηγήσεων και δημόσιων συμβάσεων, καθώς και υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων με συνδυαστικές πράξεις. Η εκτέλεση του προγράμματος μπορεί να ανατεθεί σε εκτελεστικό οργανισμό.

#### Άρθρο 7 – Διασυνοριακά έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Το άρθρο αφορά τον καθορισμό διασυνοριακών έργων στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τα ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας που θα ισχύσουν για τα έργα αυτά.

#### Άρθρο 8 – Έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας.

Το άρθρο αφορά τον καθορισμό των κοινού συμφέροντος έργων υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας και τα ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας και ιεράρχησης που θα ισχύσουν για τη χρηματοδότηση των έργων μέσω του προγράμματος.

#### Άρθρο 9 – Επιλέξιμες δράσεις

Το άρθρο αναφέρει αναλυτικά τις δράσεις για κάθε ειδικού στόχου που είναι επιλέξιμες για οικονομική συνδρομή βάσει του κανονισμού.

Το άρθρο περιέχει διάταξη που επιτρέπει ευέλικτη προσέγγιση όσον αφορά τις δράσεις οι οποίες, επιπροσθέτως του ειδικού στόχου του προγράμματος που έχουν ως αντικείμενο, συμβάλλουν και στην προώθηση συνεργιών μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιοποίησης.

#### Άρθρο 10 – Συνέργειες

Το άρθρο περιέχει τις εφαρμοστέες διατάξεις για δράσεις συνέργειας μεταξύ των τομέων του προγράμματος είτε με διατομεακά προγράμματα εργασιών είτε με τη συγχρηματοδότηση

συμπληρωματικών στοιχείων μια δράσης, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένοι όροι που καθορίζονται στο άρθρο.

#### Άρθρο 11 – Επιλέξιμες δαπάνες

Το άρθρο καθορίζει τα κριτήρια για τα πρόσωπα και τις οντότητες που μπορούν να επιλεγούν για το πρόγραμμα. Ορίζει ότι τα προγράμματα εργασιών ενδέχεται να περιέχουν ορισμένους περαιτέρω όρους όπως συμφωνία κράτους μέλους για την πρόταση.

#### Άρθρο 12 – Επιχορηγήσεις

Το άρθρο ορίζει ότι η ανάθεση και η διαχείριση των επιχορηγήσεων της ΔΣΕ θα είναι σύμφωνες με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

#### Άρθρο 13 – Κριτήρια ανάθεσης

Το άρθρο προβλέπει ένα κοινό σημείο αναφοράς για τους τρεις τομείς που αφορούν τα κριτήρια ανάθεσης όσον αφορά την αξιολόγηση πρότασης.

Εισάγει ειδικές απαιτήσεις που επιτρέπουν να ληφθούν καλύτερα υπόψη η προσέγγιση ανά διάδρομο στον τομέα των μεταφορών, ιδίως ανάλογα με την περίπτωση, τα σχέδια εργασιών σε διάδρομο και οι εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και η γνώμη του αρμόδιου Ευρωπαϊκού συντονιστή σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 8 του ίδιου κανονισμού.

#### Άρθρο 14 – Ποσοστά συγχρηματοδότησης

Το άρθρο καθορίζει το ανώτατο όριο των ποσοστών συγχρηματοδότησης που θα ισχύσουν σε κάθε τομέα. Προβλέπει επίσης τα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης για διατομεακά προγράμματα εργασιών που καλύπτουν περισσότερους από έναν τομείς με σκοπό να προωθηθούν οι συνέργειες.

Το άρθρο εισάγει επίσης παρέκκλιση όσον αφορά τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής.

#### Άρθρο 15 – Επιλέξιμες δαπάνες

Το άρθρο προβλέπει τα κριτήρια επιλέξιμων δαπανών που θα ισχύσουν επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 186 του δημοσιονομικού κανονισμού.

#### Άρθρο 16 — Συνδυασμός των επιχορηγήσεων με άλλες πηγές χρηματοδότησης

Το άρθρο εξασφαλίζει τη δυνατότητα αξιοποίησης επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή άλλα αναπτυξιακά και δημόσια και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές του ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

#### Άρθρο 17 – Μείωση ή λήξη των επιχορηγήσεων

Για να διασφαλιστεί χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να μετριασθούν οι κίνδυνοι σημαντικών καθυστερήσεων που ενδέχεται να σημειωθούν σε μεγάλα έργα υποδομής, το άρθρο ορίζει τους όρους μείωσης ή λήξης των επιχορηγήσεων. Ορίζει ότι οι επιχορηγήσεις ενδέχεται να μειωθούν ή να λήξουν εάν η δράση δεν αρχίσει εντός ενός έτους από την

ημερομηνία έναρξης που ορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης ή εάν, μετά από επανεξέταση της προόδου της δράσης, διαπιστωθεί ότι η υλοποίηση της δράσης υπέστη τόσο σημαντικές καθυστερήσεις ώστε να είναι πιθανόν να μην επιτευχθούν οι στόχοι της.

#### Άρθρο 18 – Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση

Το άρθρο ορίζει ότι δράση που έχει λάβει συνεισφορά βάσει του προγράμματος μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα της Ένωσης, με την προϋπόθεση ότι οι δύο συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες.

Το άρθρο προβλέπει τη δυνατότητα μια προτεινόμενη δράση που έχει αξιολογηθεί θετικά βάσει της ΔΣΕ, αλλά δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί λόγω δημοσιονομικών περιορισμών, να χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ή από το Ταμείο Συνοχής.

#### Άρθρο 19 – Προγράμματα εργασιών

Το άρθρο ορίζει ότι το πρόγραμμα θα εκτελεσθεί με προγράμματα εργασιών τα οποία θα εγκρίνει η Επιτροπή με εκτελεστική πράξη σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης.

#### Άρθρο 20 – Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

Το άρθρο προβλέπει σύνδεση με το παράρτημα στο οποίο αναφέρονται οι δείκτες παρακολούθησης του προγράμματος ΔΣΕ. Το άρθρο επιτρέπει την τροποποίηση των δεικτών με κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Επιπλέον, θα δημιουργηθεί πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του.

#### Άρθρο 21 – Αξιολόγηση

Το άρθρο ορίζει ότι η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος και ότι θα κοινοποιήσει τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων μαζί με τις παρατηρήσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

#### Άρθρο 22 – Διαδικασία επιτροπής

Με το άρθρο συστήνεται συντονιστική επιτροπή της ΔΣΕ κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Ορίζει ότι θα εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

#### Άρθρο 23 – Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Το άρθρο δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τα μέρη I, II, III, IV και V του παραρτήματος.

#### Άρθρο 24 – Άσκηση της εξουσιοδότησης

Το άρθρο περιέχει τυποποιημένες διατάξεις σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων.

#### Άρθρο 25 – Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

Το άρθρο υποχρεώνει τους αποδέκτες χρηματοδότησης της ΔΣΕ να εξασφαλίσουν την προβολή της χρηματοδότησης της ΕΕ για τις δράσεις τους, καθώς και την Επιτροπή να κοινοποιεί τις δράσεις της ΔΣΕ και τα αποτελέσματά τους.

#### Άρθρο 26 – Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Το άρθρο αφορά την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι τρίτων χωρών που συνδέονται με το πρόγραμμα.

#### Άρθρο 27 – Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

Το άρθρο καταργεί τον προηγούμενο κανονισμό ΔΣΕ (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013) και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 283/2014 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υποδομών.

Περιέχει επίσης μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τις δράσεις ΔΣΕ και την τεχνική και διοικητική συνδρομή.

#### Άρθρο 28 – Έναρξη ισχύος

Το άρθρο ορίζει ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

#### Παράρτημα — Μέρος I –Δείκτες

Το μέρος αυτό του παραρτήματος καθορίζει τους δείκτες που θα χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της προόδου του προγράμματος ως προς τους γενικούς και τους ειδικούς στόχους.

#### Παράρτημα – Μέρος II – Ενδεικτικά ποσοστά για τον τομέα των μεταφορών

Το μέρος αυτό περιέχει ενδεικτικά ποσοστά για την κατανομή των δημοσιονομικών πόρων στον τομέα των μεταφορών.

Παράρτημα – Μέρος III – Διάδρομοι του κεντρικού δικτύου μεταφορών και προκαθορισμένα τμήματα· Προκαθορισμένα τμήματα του εκτεταμένου δικτύου.

Το μέρος αυτό του παραρτήματος καθορίζει τη χάραξη των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου, καθώς και των προκαθορισμένων τμημάτων, και προβλέπει ενδεικτικό κατάλογο των διασυνοριακών τμημάτων στο εκτεταμένο δίκτυο.

Παράρτημα – Μέρος IV – Προσδιορισμός διασυνοριακού έργου στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Το μέρος αυτό του παραρτήματος καθορίζει τα κριτήρια και τη διαδικασία για τον προσδιορισμό διασυνοριακών έργων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

#### Παράρτημα – Μέρος V – Κοινού ενδιαφέροντος έργα υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας

Το μέρος αυτό του παραρτήματος παρέχει ενδεικτικό κατάλογο των κοινού ενδιαφέροντος προκαθορισμένων έργων ψηφιακής συνδεσιμότητας.

Πρόταση

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 172 και 194,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής<sup>1</sup>,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών<sup>2</sup>,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για να επιτευχθεί έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και να τονωθεί η δημιουργία θέσεων, η Ένωση χρειάζεται σύγχρονες και υψηλών επιδόσεων υποδομές για να διευκολυνθεί η σύνδεση και η ενοποίηση της Ένωσης και όλων των περιφερειών της, ιδίως στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Οι συνδέσεις αυτές αναμένεται ότι θα συμβάλουν στη βελτίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών. Τα διευρωπαϊκά δίκτυα θα πρέπει να διευκολύνουν τις διασυνοριακές συνδέσεις, να ενισχύσουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση πιο ανταγωνιστικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- (2) Σκοπός της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» («το πρόγραμμα») είναι να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων και να μοχλευθεί η χρηματοδότηση τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, παράλληλα δε να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και να τηρηθεί η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Το πρόγραμμα θα πρέπει να καταστήσει δυνατή τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιοποίησης, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης της Ένωσης και να βελτιστοποιηθούν οι δαπάνες υλοποίησης.

---

<sup>1</sup> ΕΕ C , της , σ. .

<sup>2</sup> ΕΕ C , της , σ. .

- (3) Το πρόγραμμα πρέπει να έχει ως στόχο τη στήριξη κοινωνικά βιώσιμων έργων που αφορούν την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον και, ανάλογα με την περίπτωση, δράσεων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν. Συγκεκριμένα, πρέπει να ενισχυθούν η συμβολή του προγράμματος στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και οι προτεινόμενοι κλιματικοί και ενεργειακοί στόχοι για το 2030 και ο μακροπρόθεσμος στόχος απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές.
- (4) Συνεπώς, ο παρών κανονισμός, αντικατοπτρίζοντας τη σπουδαιότητα της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για εφαρμογή της Συμφωνίας του Παρισιού και τη δέσμευση ως προς τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, θα πρέπει να ενσωματώσει τη δράση για το κλίμα και να οδηγήσει σε επίτευξη του στόχου το 25% των δαπανών του συνολικού προϋπολογισμού να κατευθυνθεί σε στόχους για το κλίμα<sup>3</sup>. Οι δράσεις βάσει του παρόντος προγράμματος αναμένεται ότι θα συνεισφέρουν κατά 60 % στο συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι του προγράμματος για τους στόχους που αφορούν το κλίμα, με βάση, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους δείκτες του Ρίο: i) 100 % για δαπάνες που αφορούν τις σιδηροδρομικές υποδομές, τα εναλλακτικά καύσιμα, τις καθαρές αστικές συγκοινωνίες, τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, τα έξυπνα δίκτυα, τις εκπομπές CO<sub>2</sub> από τις μεταφορές και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· ii) 40 % για την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις πολυτροπικές μεταφορές και τις υποδομές φυσικού αερίου - εφόσον καταστεί δυνατή η αυξημένη παραγωγή υδρογόνου ή βιομεθανίου από ανανεώσιμη πηγή. Σχετικές δράσεις θα προσδιοριστούν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης και της εκτέλεσης του προγράμματος και θα επανεξεταστούν στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης. Για να μην καταστούν οι υποδομές ευάλωτες σε ενδεχόμενες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και για να διασφαλισθεί ότι θα περιληφθεί στο σχέδιο οικονομικής αξιολόγησης το κόστος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που θα προκύψουν από το έργο, τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα πρέπει να είναι ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή σύμφωνα με κατευθυντήριες γραμμές που θα εκπονήσει Επιτροπή κατά τρόπο συνεκτικό με τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εκπονηθεί για άλλα προγράμματα της Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση.
- (5) Με σκοπό τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 11 στοιχείο γ) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284 σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ, σχετικά με την αξιοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ για την υποστήριξη των μέτρων που λαμβάνονται με σκοπό τη συμμόρφωση προς τους στόχους της παρούσας οδηγίας, θα παρακολουθούνται οι δαπάνες που σχετίζονται με τη μείωση των εκπομπών ή των ατμοσφαιρικών ρύπων δυνάμει της εν λόγω οδηγίας.
- (6) Ένας σημαντικός στόχος του παρόντος προγράμματος είναι η αύξηση των συνεργειών μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα. Προς τον σκοπό αυτό, το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει την έγκριση διατομεακών προγραμμάτων εργασιών, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν ως αντικείμενο ειδικά πεδία παρέμβασης, για παράδειγμα όσον αφορά τη συνδεδεμένη και αυτοματοποιημένη κινητικότητα ή τα εναλλακτικά καύσιμα. Πέραν αυτού, το

<sup>3</sup> COM(2018) 321, σελίδα 13.

πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει, σε κάθε τομέα, τη δυνατότητα να θεωρούνται επιλέξιμες ορισμένες βοηθητικές συνιστώσες που αφορούν άλλον τομέα, εφόσον η προσέγγιση αυτή βελτιώνει το κοινωνικο-οικονομικό όφελος της επένδυσης. Οι συνέργειες μεταξύ τομέων θα πρέπει να ενθαρρυνθούν με τα κριτήρια ανάθεσης κατά την επιλογή των δράσεων.

- (7) Στις κατευθυντήριες γραμμές για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>4</sup> (εφεξής «κατευθυντήριες γραμμές για το ΔΕΔ-Μ»), προσδιορίζονται οι υποδομές του ΔΕΔ-Μ, εξειδικεύονται οι απαιτήσεις που πρέπει να πληροί και προβλέπονται τα μέτρα υλοποίησής του. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται ιδίως η ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου έως το 2030, με τη δημιουργία νέων υποδομών, καθώς και με ουσιαστική αναβάθμιση και επισκευή των υφιστάμενων υποδομών.
- (8) Για να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για το ΔΕΔ-Μ, είναι αναγκαίο να υποστηριχθούν κατά προτεραιότητα οι διασυνοριακές συνδέσεις και οι ελλείποντες κρίκοι, κατά περίπτωση, και να διασφαλισθεί ότι οι προβλεπόμενες δράσεις συνάδουν με τα σχέδια έργων για τους διαδρόμους που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και με τη συνολική ανάπτυξη του δικτύου όσον αφορά τις επιδόσεις και τη διαλειτουργικότητα.
- (9) Για να ληφθούν υπόψη οι αυξανόμενες ροές μεταφορών και η εξέλιξη του δικτύου, η χάραξη των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου και των προκαθορισμένων τμημάτων τους θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί. Οι εν λόγω αναπροσαρμογές θα πρέπει να είναι αναλογικές για να διαφυλαχθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης και του συντονισμού των διαδρόμων. Για τον λόγο αυτό, το μήκος των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου δεν θα πρέπει να αυξηθεί περισσότερο από 15 %.
- (10) Είναι αναγκαίο να προωθηθούν επενδύσεις για έξυπνη, βιώσιμη ασφαλή, προστατευμένη και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα ανά την Ένωση. Το 2017, η Επιτροπή υπέβαλε<sup>5</sup> την ανακοίνωση «Η Ευρώπη σε κίνηση», μια ευρεία δέσμη πρωτοβουλιών με σκοπό να καταστεί η κυκλοφορία ασφαλέστερη, να ενθαρρυνθεί η έξυπνη χρέωση χρήσης του οδικού δικτύου, η μείωση των εκπομπών CO<sub>2</sub>, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η συμφόρηση, να προωθηθεί η συνδεδεμένη και αυτόνομη κινητικότητα και να εξασφαλισθούν κατάλληλες συνθήκες εργασίας και χρόνος ανάπαυσης για τους εργαζομένους. Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να συνοδευθούν από χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης, κατά περίπτωση μέσω του παρόντος προγράμματος.
- (11) Βάσει των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών για το ΔΕΔ-Μ, όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία, το ΔΕΔ-Μ απαιτείται να διευκολύνει την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές από όλους τους τρόπους μεταφοράς με τόνωση της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και με τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων.

<sup>4</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

<sup>5</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής «Η Ευρώπη σε κίνηση»: Θεματολόγιο για κοινωνικά δίκαιη μετάβαση σε καθαρή, ανταγωνιστική και συνδεδεμένη κινητικότητα για όλους» – COM(2017) 283.

Η οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>6</sup> ορίζει κοινό πλαίσιο μέτρων για την εγκατάσταση υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στην Ένωση, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από το πετρέλαιο και να περιοριστούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των μεταφορών, και απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, διατίθενται σημεία φόρτισης ή ανεφοδιασμού προσιτά στο κοινό. Όπως περιγράφεται στις προτάσεις της Επιτροπής<sup>7</sup> του Νοεμβρίου 2017, είναι απαραίτητη μια ολοκληρωμένη σειρά μέτρων για την προώθηση κινητικότητας χαμηλών εκπομπών, καθώς και η χρηματοδοτική στήριξη, εφόσον οι συνθήκες στην αγορά δεν προσφέρουν επαρκή κίνητρα.

- (12) Στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της «Βιώσιμη κινητικότητα για την Ευρώπη: ασφαλής, συνδεδεμένη και καθαρή»<sup>8</sup>, η Επιτροπή τόνισε ότι τα αυτοματοποιημένα οχήματα και τα συστήματα προηγμένης συνδεσιμότητας θα καταστήσουν τα οχήματα ασφαλέστερα, ευκολότερο τον συνεπιβατισμό και την πρόσβαση όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων όσων ενδέχεται να είναι σήμερα αποκομμένοι από υπηρεσίες κινητικότητας, όπως οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Εν προκειμένω, η Επιτροπή πρότεινε, επίσης, ένα «Στρατηγικό σχέδιο δράσης της ΕΕ για την οδική ασφάλεια» και την αναθεώρηση της οδηγίας 2008/096 για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών.
- (13) Για να βελτιωθεί η ολοκλήρωση των έργων στον τομέα των μεταφορών σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές του δικτύου, θα πρέπει να μεταφερθεί στο πρόγραμμα η χορήγηση κονδυλίου του Ταμείου Συνοχής για να χρηματοδοτηθούν έργα στον τομέα των μεταφορών στα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής. Σε πρώτη φάση και με όριο 70% του μεταφερόμενου κονδυλίου, η επιλογή των επιλέξιμων για χρηματοδότηση έργων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις εθνικές πιστώσεις βάσει του Ταμείου Συνοχής. Το υπόλοιπο 30 % των μεταφερόμενου κονδυλίου θα πρέπει να διατεθεί σε ανταγωνιστική βάση για έργα στα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κατά προτεραιότητα σε διασυνοριακές συνδέσεις και ελλείποντες κρίκους. Η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής στις προσπάθειές τους να διαμορφώσουν επαρκή δεξαμενή έργων, ιδίως με την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των αρμόδιων δημοσίων διοικητικών υπηρεσιών.
- (14) Μετά την κοινή ανακοίνωση του Νοεμβρίου 2017<sup>9</sup> σχετικά με τη βελτίωση της στρατιωτικής κινητικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα που εγκρίθηκε στις 28 Μαρτίου 2018 από την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας<sup>10</sup>, τονίσθηκε ότι η πολιτική όσον αφορά τις υποδομές μεταφορών προσφέρει σαφή ευκαιρία αύξησης των συνεργειών μεταξύ των αμυντικών αναγκών και του ΔΕΔ-Μ. Στο σχέδιο δράσης επισημαίνεται ότι, έως τα μέσα του 2018, το Συμβούλιο καλείται να εξετάσει και να επικυρώσει τις στρατιωτικές απαιτήσεις όσον αφορά τις υποδομές μεταφορών και ότι, έως το 2019, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα προσδιορίσουν τα τμήματα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που είναι

<sup>6</sup> Οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων (ΕΕ L 307 της 28.10.2014, σ. 1).

<sup>7</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής «Επίτευξη των στόχων όσον αφορά την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών Η Ευρωπαϊκή Ένωση που προστατεύει τον πλανήτη, ισχυροποιεί τους καταναλωτές της και υπερασπίζεται τη βιομηχανία της και τους εργαζομένους της» – COM(2017) 675.

<sup>8</sup> COM(2018) 293.

<sup>9</sup> JOIN(2017) 41

<sup>10</sup> JOIN(2018) 5

κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων αναβαθμίσεων των υφιστάμενων υποδομών. Η χρηματοδότηση της Ένωσης για την υλοποίηση έργων διττής χρήσης θα πρέπει να εφαρμοσθεί μέσω του προγράμματος με βάση τα ειδικά προγράμματα εργασιών που καθορίζουν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις, όπως ορίζονται βάσει του σχεδίου δράσης.

- (15) Στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ισχυρότερη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ»<sup>11</sup>, η Επιτροπή τόνισε τις ιδιαίτερες ανάγκες μεταφορών των εξόχως απόκεντρων περιφερειών και την αναγκαιότητα παροχής ενωσιακής χρηματοδότησης για την κάλυψη αυτών των αναγκών, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος.
- (16) Λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών επενδυτικών αναγκών για να σημειωθεί πρόοδος στην ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ μέχρι το 2030 (οι οποίες εκτιμώνται σε 350 δισεκατ. EUR την περίοδο 2021-2027), του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔ-Μ έως το 2050 και των επενδύσεων στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, στην ψηφιοποίηση και στις αστικές συγκοινωνίες (οι οποίες εκτιμώνται σε 700 δισεκατ. EUR την περίοδο 2021-2027), είναι σκόπιμο να καταστεί όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική η αξιοποίηση των διαφόρων ενωσιακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων και μέσων και, κατά συνέπεια, να μεγιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία των επενδύσεων που στηρίζει η Ένωση. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με εξορθολογισμένη διαδικασία επενδύσεων που επιτρέπει την προβολή της δεξαμενής έργων στις μεταφορές στα διάφορα σχετικά προγράμματα της Ένωσης, και ιδίως της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ή του Ταμείου Συνοχής. Συγκεκριμένα, οι ευνοϊκές συνθήκες που περιγράφονται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΕ) XXX [κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και χρηματοδοτικών κανόνων για αυτά και για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων («ΚΚΔ»)], θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά περίπτωση.
- (17) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>12</sup> καθορίζει τις προτεραιότητες για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές που πρέπει να υλοποιηθούν, ώστε να εκπληρωθούν οι στόχοι της ενεργειακής και της κλιματικής πολιτικής της Ένωσης, καθορίζει κανόνες για τον προσδιορισμό των έργων κοινού ενδιαφέροντος που είναι αναγκαία για την τήρηση αυτών των προτεραιοτήτων και προβλέπει μέτρα για την αδειοδότηση, τη συμμετοχή του Δημοσίου και τις ρυθμίσεις με σκοπό την επιτάχυνση και/ή τη διευκόλυνση της υλοποίησης των έργων αυτών, καθώς και κριτήρια επιλεξιμότητας τέτοιων έργων για οικονομική συνδρομή από την Ένωση.
- (18) Η οδηγία [αναδιατύπωση της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας] τονίζει την ανάγκη δημιουργίας ευνοϊκού πλαισίου για αυξημένη αξιοποίηση των κονδυλίων

<sup>11</sup> COM (2017) 623.

<sup>12</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).

της Ένωσης, με ρητή αναφορά στις δράσεις που καθιστούν δυνατή τη στήριξη της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

- (19) Ενώ η ολοκλήρωση της υποδομής του δικτύου εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα για την επίτευξη της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ενσωμάτωση της διασυνοριακής συνεργασίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτυπώνει την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» με συλλογική ευθύνη για την επίτευξη φιλόδοξου στόχου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας το 2030 και το νέο πολιτικό πλαίσιο με φιλόδοξους μακροπρόθεσμους στόχους απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές.
- (20) Οι καινοτόμες τεχνολογίες στις υποδομές που επιτρέπουν τη μετάβαση σε συστήματα ενέργειας και κινητικότητα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και βελτιώνουν την ασφάλεια εφοδιασμού είναι καίριας σημασίας βάσει του θεματολογίου της Ένωσης για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Συγκεκριμένα, στην ανακοίνωση της 23ης Νοεμβρίου 2017 «Ανακοίνωση σχετικά με την ενίσχυση των ενεργειακών δικτύων της Ευρώπης»<sup>13</sup>, η Επιτροπή τόνισε ότι ο ρόλος του ηλεκτρισμού, στον οποίο οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα αποτελούν το ήμισυ της ηλεκτροπαραγωγής έως το 2030, θα επιτρέπει όλο και περισσότερο την απαλλαγή των τομέων από τις ανθρακούχες εκπομπές που μέχρι σήμερα κυριαρχούνται από τα ορυκτά καύσιμα, όπως οι μεταφορές, η βιομηχανία και η θέρμανση και η ψύξη, και ότι, κατά συνέπεια, η πολιτική για τις διευρωπαϊκές υποδομές ενέργειας εστιάζονται όλο και περισσότερο στις διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας, στην αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και σε έργα έξυπνων δικτύων. Για τη στήριξη των ενωσιακών στόχων απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές, πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι τεχνολογίες και τα έργα που συμβάλλουν στη μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η Επιτροπή θα έχει ως στόχο την αύξηση του αριθμού διασυνοριακών έξυπνων δικτύων, έργων καινοτόμου αποθήκευσης, καθώς και έργων μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα, που θα χρηματοδοτηθούν βάσει του προγράμματος.
- (21) Η επίτευξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς βασίζεται στην ψηφιακή συνδεσιμότητα των υποδομών. Η ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και ο εκσυγχρονισμός τομέων, όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγειονομική περίθαλψη και η δημόσια διοίκηση, εξαρτάται από την καθολική πρόσβαση σε αξιόπιστα, οικονομικά προσιτά, υψηλής και πολύ υψηλής χωρητικότητας δίκτυα. Η ψηφιακή συνδεσιμότητα έχει καταστεί ένας από τους αποφασιστικούς παράγοντες για τη γεφύρωση οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών χασμάτων, διότι υποστηρίζει τον εκσυγχρονισμό των τοπικών οικονομιών και προωθεί τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Το πεδίο παρέμβασης του προγράμματος στο πεδίο της ψηφιακής συνδεσιμότητας των υποδομών πρέπει να αναπροσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη σημασία της για την οικονομία και την κοινωνία γενικότερα. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να προσδιορισθούν τα κοινού ενδιαφέροντος έργα υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ψηφιακή ενιαία αγορά, και να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>14</sup>.

<sup>13</sup> COM(2017) 718.

<sup>14</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών των τηλεπικοινωνιών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1336/97/ΕΚ (ΕΕ L 86 της 21.3.2014, σ. 14).

- (22) Στην ανακοίνωση με τίτλο «Συνδεσιμότητα για ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά - Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit»<sup>15</sup> (στρατηγική της «ευρωπαϊκής κοινωνίας των Gigabit») καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι για το 2025, με σκοπό να βελτιστοποιηθούν οι επενδύσεις σε υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/XXX του Συμβουλίου [Ευρωπαϊκός κώδικας ηλεκτρονικών επικοινωνιών] έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία ρυθμιστικού περιβάλλοντος το οποίο θα παρέχει κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις σε δίκτυα ψηφιακής συνδεσιμότητας. Ωστόσο, είναι σαφές ότι η εγκατάσταση δικτύων θα παραμείνει μη βιώσιμη από εμπορική άποψη σε πολλές περιοχές ανά την Ένωση, λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως ο εξόχως απόκεντρος χαρακτήρας και οι εδαφικές ή γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, η χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού και διάφοροι κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες. Επομένως, το πρόγραμμα πρέπει να αναπροσαρμοσθεί για να συμβάλει στην επίτευξη των εν λόγω στρατηγικών στόχων που καθορίζονται στη στρατηγική για την ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit, ώστε να συμπληρώνει τη στήριξη για την εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας που παρέχεται από άλλα προγράμματα, ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής και το ταμείο InvestEU.
- (23) Μολονότι όλα τα δίκτυα ψηφιακής συνδεσιμότητας που συνδέονται με το Διαδίκτυο είναι εκ φύσεως διευρωπαϊκά, κυρίως λόγω της λειτουργίας εφαρμογών και υπηρεσιών που επιτρέπουν, στη χρηματοδότηση μέσω του προγράμματος θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε δράσεις με τις υψηλότερες αναμενόμενες επιπτώσεις στην ψηφιακή ενιαία αγορά, μεταξύ άλλων με την ευθυγράμμισή τους με τους στόχους της ανακοίνωσης για τη στρατηγική για την κοινωνία των Gigabit, όπως και στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας, λαμβανομένων υπόψη των ανεπαρειών της αγοράς και των εμποδίων υλοποίησης που συναντώνται.
- (24) Σχολεία, πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες, τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές διοικητικές υπηρεσίες, βασικοί πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών, νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα, συγκοινωνιακοί κόμβοι και επιχειρήσεις ψηφιακής έντασης είναι οντότητες και τόποι που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικές κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις στην περιοχή όπου βρίσκονται. Οι εν λόγω κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες πρέπει να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της συνδεσιμότητας Gigabit, ώστε να παρέχουν πρόσβαση στις καλύτερες υπηρεσίες και εφαρμογές για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις τοπικές κοινότητες της Ευρώπης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίξει την πρόσβαση στη συνδεσιμότητα Gigabit αυτών των κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων, με σκοπό να μεγιστοποιηθούν οι θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στην ευρύτερη οικονομία και την κοινωνία, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία μεγαλύτερης ζήτησης συνδεσιμότητας και υπηρεσιών.
- (25) Πέραν αυτού, με βάση την επιτυχία της πρωτοβουλίας WiFi4EU, το πρόγραμμα πρέπει να εξακολουθήσει να στηρίζει τη δωρεάν παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας υψηλής ποιότητας στα κέντρα του τοπικού δημόσιου βίου, καθώς και σε οντότητες με δημόσια αποστολή, όπως οι δημόσιες αρχές και οι πάροχοι δημοσίων υπηρεσιών, καθώς και σε υπαίθριους χώρους στους οποίους έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό, ώστε να προωθηθεί το ψηφιακό όραμα της Ένωσης στις τοπικές κοινότητες.
- (26) Η βιωσιμότητα των προβλεπόμενων ψηφιακών υπηρεσιών νέας γενιάς, όπως οι υπηρεσίες και οι εφαρμογές του Διαδικτύου των πραγμάτων που αναμένεται να αποφέρουν σημαντικά οφέλη σε διάφορους τομείς και στην κοινωνία στο σύνολό της,

<sup>15</sup>

COM(2016) 587.

θα απαιτήσει αδιάλειπτη διασυνοριακή κάλυψη με δίκτυα 5G, ιδίως για να καταστεί δυνατή η συνεχής σύνδεση χρηστών και αντικειμένων ενόσω κινούνται. Ωστόσο, τα σενάρια επιμερισμού του κόστους για την εγκατάσταση του 5G σε αυτούς τους τομείς παραμένουν ασαφή και οι διαφαινόμενοι κίνδυνοι της εμπορικής εγκατάστασης σε ορισμένα καίρια πεδία είναι πολύ υψηλοί. Οι οδικοί διάδρομοι και οι σιδηροδρομικές συνδέσεις αναμένεται να καταστούν καίρια πεδία στο πρώτο στάδιο των νέων εφαρμογών στον τομέα της συνδεδεμένης κινητικότητας και, συνεπώς, αποτελούν ζωτικής σημασίας διασυνοριακά έργα προς χρηματοδότηση βάσει του προγράμματος.

- (27) Μη συνδεδεμένα εδάφη σε όλες τις περιοχές της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών, αποτελούν σημεία συμφόρησης και ανεκμετάλλευτο δυναμικό για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Στις περισσότερες αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές η συνδεσιμότητα υψηλής ποιότητας με το διαδίκτυο μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πρόληψη ψηφιακού χάσματος, απομόνωσης και μείωσης του πληθυσμού με τον περιορισμό του κόστους παράδοσης εμπορευμάτων και υπηρεσιών και με την εν μέρει αντιστάθμιση της απομακρυσμένης θέσης. Υψηλής ποιότητας συνδεσιμότητα με το διαδίκτυο είναι απαραίτητη για νέες οικονομικές ευκαιρίες, όπως η γεωργία ακριβείας ή η ανάπτυξη της βιοοικονομίας σε αγροτικές περιοχές. Το πρόγραμμα πρέπει να συμβάλει στην παροχή σταθερής ή ασύρματης συνδεσιμότητας πολύ υψηλής χωρητικότητας σε όλα τα νοικοκυριά στην Ευρώπη, της υπαίθρου ή των πόλεων, ιδίως με την εγκατάστασή της όπου παρατηρείται ανεπάρκεια της αγοράς και η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη χρήση επιχορηγήσεων χαμηλής έντασης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με το πρόγραμμα θα πρέπει να επιδιωχθεί η επίτευξη ολοκληρωμένης κάλυψης νοικοκυριών και εδαφών, διότι είναι οικονομικά ασύμφορο να αντιμετωπισθούν σε μεταγενέστερο στάδιο τα κενά σε ήδη καλυπτόμενη περιοχή.
- (28) Η εγκατάσταση των βασικών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου των υποβρύχιων καλωδίων που συνδέουν ευρωπαϊκά εδάφη με τρίτες χώρες σε άλλες ηπείρους ή συνδέουν ευρωπαϊκά νησιά και υπερπόντια εδάφη με την ενδοχώρα, είναι αναγκαία ως εφεδρεία σε τέτοιες κρίσιμες υποδομές, και για την αύξηση της χωρητικότητας και της ανθεκτικότητας των ψηφιακών δικτύων της Ένωσης. Ωστόσο, τέτοια έργα συχνά δεν είναι βιώσιμα από εμπορική άποψη χωρίς δημόσια στήριξη.
- (29) Σε δράσεις που συμβάλλουν σε κοινού ενδιαφέροντος έργα υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας πρέπει να χρησιμοποιηθεί η πλέον αρμόζουσα τεχνολογία για το συγκεκριμένο έργο, ταυτόχρονα δε να προταθεί η καλύτερη ισορροπία μεταξύ των τεχνολογιών αιχμής όσον αφορά τη χωρητικότητα ροής δεδομένων, την προστασία μετάδοσης, την ανθεκτικότητα του δικτύου και την οικονομική αποδοτικότητα, και θα πρέπει να έχουν προτεραιότητα μέσω των προγραμμάτων εργασιών με βάση τα κριτήρια που ορίζει ο παρών κανονισμός. Η εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας μπορεί να περιλαμβάνει παθητική υποδομή, για τη μεγιστοποίηση των κοινωνικο-οικονομικών και των περιβαλλοντικών οφελών. Τέλος, κατά την ιεράρχηση των δράσεων, λαμβάνονται υπόψη οι δυνητικές θετικές δευτερογενείς συνέπειες από άποψη συνδεσιμότητας, π.χ. όταν ένα εκτελούμενο έργο μπορεί να βελτιώσει το επιχειρηματικό ενδιαφέρον για μελλοντική εγκατάσταση που θα οδηγήσει σε περαιτέρω κάλυψη των εδαφών και του πληθυσμού σε περιοχές που δεν καλύπτονται μέχρι σήμερα.
- (30) Η Ένωση έχει αναπτύξει τη δική της δορυφορική τεχνολογία εντοπισμού θέσης, πλοήγησης και χρονισμού (PNT) (EGNOS/Galileo) και το δικό της σύστημα γεωσκόπησης (Copernicus). Τόσο το EGNOS/Galileo όσο και το Copernicus προσφέρουν προηγμένες υπηρεσίες που παρέχουν σημαντικά οικονομικά οφέλη σε

δημόσιους και ιδιώτες χρήστες. Συνεπώς, οι υποδομές μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής συνδεσιμότητας που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα, στις οποίες χρησιμοποιούνται υπηρεσίες PNT ή γεωσκόπησης, θα πρέπει να είναι τεχνικώς συμβατές με το EGNOS/Galileo και το Copernicus.

- (31) Τα πρώτα θετικά αποτελέσματα της πρόσκλησης «συνδυαστικές προτάσεις» που προκηρύχθηκε με βάση το τρέχον πρόγραμμα του 2017 επιβεβαίωσαν τη σημασία και την προστιθέμενη αξία που έχει η αξιοποίηση των επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή άλλα αναπτυξιακά και δημόσια και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων με συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Επομένως, το πρόγραμμα πρέπει να εξακολουθήσει να προβλέπει εξειδικευμένες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με δυνατότητα συνδυασμού τους με επιχορηγήσεις της ΕΕ και άλλες πηγές χρηματοδότησης.
- (32) Οι στόχοι πολιτικής του παρόντος προγράμματος θα τεθούν επίσης σε εφαρμογή με χρηματοδοτικά μέσα και δημοσιονομικές εγγυήσεις με βάση την/τις ενότητα/-ες πολιτικής του ταμείου InvestEU. Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση ανεπαρειών της αγοράς ή καταστάσεις μη ικανοποιητικής αξιοποίησης των επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να επικαλυφθεί ή να παραγκωνισθεί η ιδιωτική χρηματοδότηση, και να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- (33) Για να ευνοηθεί η ολοκληρωμένη ανάπτυξη του κύκλου της καινοτομίας, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί συμπληρωματικότητα μεταξύ των καινοτόμων λύσεων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων-πλαίσιου έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης και των καινοτόμων λύσεων που αναπτύσσονται με τη στήριξη της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη». Προς τον σκοπό αυτόν, οι συνέργειες με τον Ορίζοντα Ευρώπη διασφαλίζουν ότι: α) διαπιστώνονται και προσδιορίζονται οι ανάγκες έρευνας και καινοτομίας στα πεδία των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα εντός της ΕΕ κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού του Ορίζοντα Ευρώπη· β) η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» στηρίζει ευρείας κλίμακας εμπορική εξάπλωση και εγκατάσταση καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών υποδομών, ιδίως εκείνες που προκύπτουν από τον Ορίζοντα Ευρώπη· γ) θα διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων μεταξύ του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη και της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», παραδείγματος χάρι με την προβολή τεχνολογιών από τον Ορίζοντα Ευρώπη με υψηλή ετοιμότητα της αγοράς, οι οποίες στη συνέχεια θα μπορούσαν να εγκατασταθούν μέσω της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη».
- (34) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για ολόκληρη την περίοδο 2021-2027, το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του [αναφορά προς επικαιροποίηση ανάλογα με την περίπτωση σύμφωνα με τη νέα διοργανική συμφωνία: σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση<sup>16</sup>, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

<sup>16</sup>

EE C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

- (35) Σε επίπεδο Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συντονισμού της οικονομικής πολιτικής αποτελεί το πλαίσιο για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων εθνικών μεταρρυθμίσεων και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν τις δικές τους εθνικές πολυετείς επενδυτικές στρατηγικές για τη στήριξη των εν λόγω μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να υποβληθούν μαζί με τα ετήσια εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων ως μέσο περιγραφής και συντονισμού των επενδυτικών σχεδίων προτεραιότητας που πρέπει να στηριχθούν με εθνική και/ή ενωσιακή χρηματοδότηση. Θα πρέπει επίσης να χρησιμεύσουν στην αξιοποίηση της ενωσιακής χρηματοδότησης με συνεκτικό τρόπο και στη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας της χρηματοδοτικής στήριξης που θα ληφθεί κυρίως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, την Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων, το ταμείο InvestEU και τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», ανάλογα με την περίπτωση. Η χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί κατά τρόπο συνεπή με τα ενωσιακά και τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, κατά περίπτωση.
- (36) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που έχουν εγκρίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύουν για τον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και προσδιορίζουν συγκεκριμένα τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, δημοσίων συμβάσεων, βραβείων και έμμεσης εφαρμογής και προβλέπουν ελέγχους σχετικά με την ευθύνη των οικονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ανεπαρκειών όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, διότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση.
- (37) Οι μορφές χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλεγούν με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων των δράσεων και στην παραγωγή αποτελεσμάτων, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Εν προκειμένω πρέπει να εξετασθούν επίσης η χρήση εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή ποσοστών και του κόστους ανά μονάδα, καθώς και η χρηματοδότηση που δεν σχετίζεται με δαπάνες, κατά το άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (38) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, στο πλαίσιο της συνεργασίας που έχει αποφασισθεί δυνάμει της συμφωνίας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), η οποία προβλέπει την εκτέλεση των ενωσιακών προγραμμάτων με απόφαση βάσει της εν λόγω συμφωνίας. Είναι επίσης δυνατό να συμμετέχουν τρίτες χώρες βάσει άλλων νομικών πράξεων. Πρέπει να εισαχθεί ειδική διάταξη στον παρόντα κανονισμό για τη χορήγηση των απαραίτητων δικαιωμάτων και πρόσβασης στον αρμόδιο διατάκτη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), καθώς και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να μπορούν να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
- (39) Ο δημοσιονομικός κανονισμός καθορίζει τους κανόνες χορήγησης επιχορηγήσεων. Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα των δράσεων που στηρίζονται από το πρόγραμμα και να εξασφαλιστεί συνεπής υλοποίηση σε τομείς που καλύπτει το

πρόγραμμα, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν πρόσθετες υποδείξεις όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης.

- (40) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>17</sup>, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου<sup>18</sup>, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου<sup>19</sup> και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/193 του Συμβουλίου<sup>20</sup>, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται με αναλογικά μέτρα, καθώς και με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, την ανάκτηση απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, καθώς και επιτόπιες έρευνες και επιθεωρήσεις, με στόχο να διαπιστώνεται αν υπάρχει περίπτωση απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>21</sup>. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.
- (41) Σύμφωνα με [αναφορά προς επικαιροποίηση ανάλογα με την περίπτωση σύμφωνα με τη νέα απόφαση για τις ΥΧΕ: άρθρο 94 της απόφασης 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου<sup>22</sup>, τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που

<sup>17</sup> Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

<sup>18</sup> Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.95, σ. 1).

<sup>19</sup> Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L292 της 15.11.1996, σ. 2).

<sup>20</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

<sup>21</sup> Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

<sup>22</sup> ΕΕ L 344 της 19.12.2017, σ. 1.

ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.

- (42) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει τη συνοχή και τις συνέργειες με τα προγράμματα εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης, καθώς και με την προενταξιακή βοήθεια σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της ανακοίνωσης «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης και ενισχυμένη δέσμευση της ΕΕ με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων»<sup>23</sup>.
- (43) Όταν τρίτες χώρες ή οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες συμμετέχουν σε δράσεις που συμβάλλουν σε έργα κοινού ενδιαφέροντος ή σε διασυνοριακά έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η οικονομική συνδρομή θα πρέπει να διατίθεται μόνον εφόσον είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων των εν λόγω έργων.
- (44) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016<sup>24</sup>, είναι αναγκαίο να αξιολογείται το παρόν πρόγραμμα βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης και, παράλληλα, χωρίς υπερβολική ρύθμιση και διοικητικό φόρτο, ιδίως για τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί αξιολογήσεις και να τις κοινοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, ώστε να αξιολογούνται η αποτελεσματικότητα και η απόδοση της χρηματοδότησης και ο αντίκτυπός της στους συνολικούς στόχους του προγράμματος.
- (45) Πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή κατάλληλα μέτρα παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, καθώς και δείκτες, για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Αυτό το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία για την παρακολούθηση και την εκτέλεση του προγράμματος και τα αποτελέσματά του συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Είναι αναγκαίο να επιβληθούν στους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, προκειμένου να συλλέγουν τα σχετικά δεδομένα για το πρόγραμμα.
- (46) Για να εξασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά την έγκριση των προγραμμάτων εργασιών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>25</sup>.
- (47) Για την αναπροσαρμογή, όταν χρειάζεται, των δεικτών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση του προγράμματος, τα ενδεικτικά ποσοστά των δημοσιονομικών πόρων που διατίθενται για κάθε ειδικό στόχο στον τομέα των μεταφορών και ο καθορισμός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου μεταφορών, η εξουσία έκδοσης

<sup>23</sup> COM(2018) 65.

<sup>24</sup> Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

<sup>25</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή όσον αφορά τις τροποποιήσεις στα μέρη I, II και III του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού. Έχει ιδιαίτερη σημασία να διεξαγάγει η Επιτροπή ουσιαστικές διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Συγκεκριμένα, για να εξασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, οι δε εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένοι με την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (48) Οι κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 θα πρέπει, για λόγους σαφήνειας, να καταργηθούν. Ωστόσο, θα πρέπει να διαφυλαχθούν τα αποτελέσματα του άρθρου 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, με το οποίο τροποποιείται το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>26</sup> όσον αφορά τον κατάλογο των εμπορευματικών διαδρόμων.
- (49) Για να καταστεί δυνατή η έγκαιρη έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, είναι αναγκαίο ο παρών κανονισμός να τεθεί σε ισχύ αμέσως μετά τη δημοσίευσή του,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

### ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

#### *Άρθρο 1* *Αντικείμενο*

Ο παρών κανονισμός ορίζει τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» («το πρόγραμμα»).

Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2021-2027, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες χορήγησης της εν λόγω χρηματοδότησης.

#### *Άρθρο 2* *Ορισμοί*

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- α) «δράση»: κάθε δραστηριότητα που έχει προσδιορισθεί ως οικονομικά και τεχνικά αυτοτελής, έχει καθορισμένο χρονικό πλαίσιο και είναι αναγκαία για την υλοποίηση έργου·
- β) «εναλλακτικά καύσιμα»: τα εναλλακτικά καύσιμα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/94/ΕΕ·

<sup>26</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 913/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με το ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές (ΕΕ L 276 της 20.10.2010, σ. 22).

- γ) «συνδεδεμένη χώρα»: τρίτη χώρα η οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος συμφωνίας με την Ένωση για τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 5·
- δ) «συνδυαστικές πράξεις»: δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο συνδυαστικών μηχανισμών σύμφωνα με το άρθρο [2 παράγραφος 6] του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/XXX («δημοσιονομικός κανονισμός»), και συνδυάζουν μη επιστρεπτές μορφές στήριξης και/ή χρηματοδοτικά μέσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με επιστρεπτές μορφές στήριξης από αναπτυξιακά ή άλλα δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από εμπορικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές·
- ε) «εκτεταμένο δίκτυο»: οι υποδομές μεταφορών που προσδιορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
- στ) «κεντρικό δίκτυο»: οι υποδομές μεταφορών που προσδιορίζονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
- ζ) «διάδρομος του κεντρικού δικτύου»: μέσο που διευκολύνει τη συντονισμένη υλοποίηση του κεντρικού δικτύου, κατά το κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και περιλαμβάνεται στο μέρος III του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού·
- η) «διασυνοριακό έργο στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας»: έργο που επιλέγεται ή είναι επιλέξιμο βάσει συμφωνίας συνεργασίας ή κάθε άλλου είδους ρυθμίσεων μεταξύ κρατών μελών ή ρυθμίσεων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, κατά τα άρθρα 6, 7, 9 ή 11 της οδηγίας 2009/82/ΕΚ, για τον προγραμματισμό ή την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού·
- θ) «υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας»: δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, συστήματα 5G, πολύ υψηλής ποιότητας τοπική ασύρματη συνδεσιμότητα, βασικά δίκτυα, καθώς και επιχειρησιακές ψηφιακές πλατφόρμες που συνδέονται απευθείας με υποδομές μεταφορών και ενέργειας·
- ι) «συστήματα 5G»: σύνολο ψηφιακών στοιχείων υποδομής με βάση διεθνώς συμφωνηθέντα πρότυπα για τεχνολογίες κινητών και ασύρματων επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για συνδεσιμότητα και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, με προηγμένα χαρακτηριστικά επιδόσεων όπως είναι οι πολύ μεγάλες ταχύτητες μεταφοράς δεδομένων και η χωρητικότητα, ο χαμηλός χρόνος αναμονής, η υψηλή αξιοπιστία, ή που υποστηρίζουν μεγάλο αριθμό συνδεδεμένων συσκευών·
- ια) «διάδρομος 5G»: διαδρομή οδικής ή σιδηροδρομικής μεταφοράς που καλύπτεται πλήρως με υποδομή ψηφιακής συνδεσιμότητας και ιδίως με συστήματα 5G, που καθιστούν δυνατή την αδιάλειπτη παροχή συνεργατικών ψηφιακών υπηρεσιών όπως η συνδεδεμένη και αυτοματοποιημένη κινητικότητα ή παρόμοιες έξυπνες υπηρεσίες κινητικότητας για τους σιδηρόδρομους·
- ιβ) «επιχειρησιακές ψηφιακές πλατφόρμες συνδεδεμένες απευθείας με υποδομές μεταφορών και ενέργειας»: φυσικές και εικονικές πηγές της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών («ΤΠΕ»), που λειτουργούν πέραν της υποδομής επικοινωνιών, οι οποίες υποστηρίζουν τη ροή, την αποθήκευση, την επεξεργασία και την ανάλυση δεδομένων των υποδομών μεταφορών και/ή ενέργειας·
- ιγ) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο που προσδιορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 ή στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού·

- ιδ) «μελέτες»: δραστηριότητες αναγκαίες για την προετοιμασία εκτέλεσης έργου, όπως οι προμελέτες, οι μελέτες χαρτογράφησης, σκοπιμότητας, αξιολόγησης, δοκιμής και επικύρωσης, καθώς και μελέτες υπό μορφή λογισμικού και κάθε άλλου μέτρου τεχνικής υποστήριξης, στις οποίες συγκαταλέγονται εκ των προτέρων μελέτες για τον καθορισμό και την ανάπτυξη έργου, καθώς και για τη λήψη απόφασης για τη χρηματοδότησή του, όπως οι αναγνωριστικές μελέτες των τοποθεσιών και η προετοιμασία της δέσμης χρηματοδότησης·
- ιε) «κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες»: φορείς που λόγω της αποστολής, της φύσης ή του τύπου δραστηριότητάς τους μπορούν να αποφέρουν άμεσα ή έμμεσα σημαντικά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη σε πολίτες, επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες που βρίσκονται στον περιβάλλοντα χώρο τους·
- ιστ) «τρίτη χώρα»: χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ιζ) «πολύ υψηλής χωρητικότητας δίκτυα»: δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, όπως ορίζονται στο άρθρο [2 (XX)] της οδηγίας (ΕΕ) 2018/XXX [Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών]·
- ιη) «εργασίες»: η αγορά, η προμήθεια και η εγκατάσταση συστατικών μερών, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η εκτέλεση δραστηριοτήτων ανάπτυξης, κατασκευής και εγκατάστασης σχετικών με έργο, η παράδοση των εγκαταστάσεων και η έναρξη λειτουργίας έργου.

### *Άρθρο 3* *Στόχοι*

1. Το πρόγραμμα έχει ως γενικό στόχο την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών τεχνολογιών και τη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη των μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, με έμφαση στις συνέργειες μεταξύ των τομέων.
2. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
  - α) Στον τομέα των μεταφορών:
    - i) συμβολή στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν αποτελεσματικά και διασυνδεδεμένα δίκτυα και υποδομές για έξυπνη, βιώσιμη και ασφαλή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς·
    - ii) προσαρμογή των δικτύων ΔΕΔ-Μ στις ανάγκες στρατιωτικής κινητικότητας·
  - β) Στον τομέα της ενέργειας, συμβολή στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την περαιτέρω ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, τη διαλειτουργικότητα των δικτύων σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο, ώστε να προωθηθεί η απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και η ασφάλεια εφοδιασμού και να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
  - γ) Στον ψηφιακό τομέα, συμβολή στην ανάπτυξη ψηφιακών δικτύων και συστημάτων 5G πολύ υψηλής χωρητικότητας, στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της χωρητικότητας των βασικών ψηφιακών δικτύων στα

εδάφη της ΕΕ με τη σύνδεσή τους με γειτονικά εδάφη, καθώς και στην ψηφιοποίηση των δικτύων μεταφορών και ενέργειας.

*Άρθρο 4*  
*Προϋπολογισμός*

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την εκτέλεση του προγράμματος την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε 42.265.493.000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Η κατανομή του ποσού αυτού έχει ως εξής:
  - α) έως 30.615.493.000 EUR για την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), εκ των οποίων:
    - i) 12.830.000.000 EUR από τον συνεργατικό σχηματισμό των Ευρωπαϊκών Στρατηγικών Επενδύσεων·
    - ii) μεταφορά 11.285.493.000 EUR από το Ταμείο Συνοχής για να διατεθούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό αποκλειστικά σε κράτη μέλη επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής·
    - iii) 6.500.000.000 EUR από τον αμυντικό συνεργατικό σχηματισμό για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) περίπτωση ii), εκ των οποίων:
  - β) έως 8.650.000.000 EUR για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β), εκ των οποίων ποσοστό έως 10 % για διασυνοριακά έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
  - γ) έως 3.000.000.000 EUR για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ).
3. Η Επιτροπή δεν παρεκκλίνει από το ποσό που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) περίπτωση ii).
4. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τεχνική και διοικητική συνδρομή κατά την εκτέλεση του προγράμματος και για τις ειδικές κατευθυντήριες γραμμές ανά τομέα, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, καθώς και συνεταιρικών τεχνολογικών συστημάτων πληροφοριών. Το ποσό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης για τη χρηματοδότηση συνοδευτικών μέτρων της στήριξης προετοιμασίας έργων.
5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις άνω του ενός οικονομικού έτους είναι δυνατόν να κατανεμηθούν σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.
6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες για δράσεις που απορρέουν από έργα που περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασιών είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021.
7. Το ποσό που μεταφέρεται από το Ταμείο Συνοχής θα εφαρμοσθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8 και με την επιφύλαξη του άρθρου 14 παράγραφος 2 στοιχείο β).
8. Όσον αφορά τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής, το 30 % των ποσών αυτών θα διατεθεί απευθείας σε όλα τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων υποδομών μεταφοράς σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, κατά προτεραιότητα σε

διασυννοριακά και ελλείποντες κρίκους. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, κατά την επιλογή των επιλέξιμων για χρηματοδότηση έργων τηρούνται οι εθνικές πιστώσεις στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής όσον αφορά το 70% των μεταφερόμενων πόρων. Από την 1η Ιανουαρίου 2017, οι πόροι που μεταφέρονται στο πρόγραμμα, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη δεσμευτεί για έργο υποδομών στις μεταφορές, διατίθενται σε όλα τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για τη χρηματοδότηση υποδομών στις μεταφορές σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

9. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα. Η Επιτροπή μεριμνά για την άμεση εφαρμογή των εν λόγω πόρων σύμφωνα με [το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α)] του δημοσιονομικού κανονισμού ή έμμεση εφαρμογή σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω άρθρου. Εφόσον είναι δυνατόν, οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.

### *Άρθρο 5*

#### *Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα*

1. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό προς συμμετοχή στις ακόλουθες τρίτες χώρες:
- α) τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία ΕΟΧ·
  - β) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους σε προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται σε αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσιο και σε αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται σε συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·
  - γ) χώρες που καλύπτονται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους σε προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσιο και σε αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται σε συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·
  - δ) άλλες τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε ειδική συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία:
    - διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις εισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει σε προγράμματα της Ένωσης·
    - καθορίζει τους όρους συμμετοχής σε προγράμματα, καθώς και τον υπολογισμό των χρηματικών εισφορών σε επιμέρους προγράμματα και τα διοικητικά τους έξοδα. Οι εν λόγω εισφορές συνιστούν έσοδα ειδικού προορισμού σύμφωνα με το άρθρο [21 παράγραφος 5] του δημοσιονομικού κανονισμού·
    - δεν παρέχει στην τρίτη χώρα αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·

- εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης να εξασφαλίζει χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.
2. Τρίτες χώρες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και οντότητες εγκατεστημένες στις εν λόγω χώρες δεν μπορούν να λάβουν οικονομική συνδρομή βάσει του παρόντος κανονισμού, εκτός εάν αυτό είναι απαραίτητο για να επιτευχθούν οι στόχοι συγκεκριμένου έργου κοινού ενδιαφέροντος και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο 19.

#### *Άρθρο 6*

##### *Εκτέλεση και μορφές της χρηματοδότησης της ΕΕ*

1. Το πρόγραμμα εκτελείται με απευθείας διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, ή με έμμεση διαχείριση με φορείς που αναφέρονται στο άρθρο [61 παράγραφος 1 στοιχείο γ)] του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση υπό οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως ως επιχορηγήσεις και δημόσιες συμβάσεις. Μπορεί επίσης να παρέχει χρηματοδότηση υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων. Οι συνδυαστικές πράξεις βάσει του παρόντος προγράμματος εκτελούνται σύμφωνα με τον κανονισμό InvestEU και τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού.
3. Η Επιτροπή δύναται να αναθέσει την αρμοδιότητα εκτέλεσης μέρους του προγράμματος σε εκτελεστικούς οργανισμούς, σύμφωνα με το άρθρο [69] του δημοσιονομικού κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες βέλτιστης και αποτελεσματικής διαχείρισης του προγράμματος στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας.
4. Συνεισφορές σε μηχανισμό αμοιβαίας ασφάλισης μπορούν να καλύψουν τον κίνδυνο που συνδέεται με την ανάκτηση χρηματικών ποσών οφειλόμενων από δικαιούχους και θεωρούνται επαρκής εγγύηση βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού. Εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθορίζονται στο άρθρο [X] του κανονισμού XXX [ο οποίος διαδέχεται τον κανονισμό σχετικά με το Ταμείο Εγγυήσεων].

#### *Άρθρο 7*

##### *Διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας*

1. Τα διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας προϋποθέτουν τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο κρατών μελών και περιλαμβάνονται σε συμφωνία συνεργασίας ή οποιοδήποτε άλλο είδος ρύθμισης μεταξύ κρατών μελών ή ρυθμίσεων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών κατά τα άρθρα 6, 7, 9 ή 11 της οδηγίας 2009/28/EK. Τα εν λόγω έργα προσδιορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που καθορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.
2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019 η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 23 στοιχείο δ) του παρόντος κανονισμού, για να προσδιορίσει περαιτέρω τα κριτήρια επιλογής και να καθορίσει λεπτομέρειες της διαδικασίας επιλογής των έργων, και δημοσιεύει τις μεθοδολογίες αξιολόγησης της συνεισφοράς των έργων με βάση τα γενικά κριτήρια και αξιολόγησης των συνολικού κόστους και οφέλους που καθορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος.

3. Μελέτες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και τον προσδιορισμό διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού.
4. Διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την Ένωση για εργασίες εφόσον πληρούν τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια:
  - α) η ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους σύμφωνα με το σημείο 3 του μέρους IV του παραρτήματος παρέχει στοιχεία για ύπαρξη σημαντικής εξοικονόμησης κόστους και/ή οφελών όσον αφορά την ενσωμάτωση συστήματος, την ασφάλεια εφοδιασμού ή την καινοτομία και·
  - β) ο αιτών αποδεικνύει ότι το έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς την επιχορήγηση ή ότι το έργο δεν θα ήταν εμπορικά βιώσιμο χωρίς την επιχορήγηση. Στην εν λόγω ανάλυση λαμβάνονται υπόψη τυχόν έσοδα που θα προκύψουν από συστήματα στήριξης.
5. Το ποσό των επιχορηγήσεων για εργασίες είναι ανάλογο της εξοικονόμησης κόστους και/ή των οφελών που αναφέρονται στο σημείο 2 στοιχείο β) του μέρους IV του παραρτήματος και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που απαιτείται για να εξασφαλιστεί η υλοποίηση του έργου ή η εμπορική του βιωσιμότητα.

#### *Άρθρο 8*

##### *Έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας*

1. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας συμβάλλουν στον ειδικό στόχο που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ).
2. Μελέτες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και τον προσδιορισμό των έργων κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού.
3. Με την επιφύλαξη των κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 13, κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων χρηματοδότησης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α) δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που συμβάλλουν στην πρόσβαση σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, ικανά να παρέχουν συνδεσιμότητα Gigabit σε κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες, αφού ληφθεί υπόψη η λειτουργία των εν λόγω κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων, η συνάφεια των ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών που καθίστανται εφικτές με την παροχή της εν λόγω συνδεσιμότητας, καθώς και τα ενδεχόμενα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για πολίτες, επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες, καθώς και οι ενδεχόμενες θετικές δευτερογενείς συνέπειες όσον αφορά τη συνδεσιμότητα, σύμφωνα με το μέρος V του παραρτήματος·
  - β) δράσεις που συμβάλλουν στην παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας πολύ υψηλής ποιότητας στις τοπικές κοινότητες σύμφωνα με το μέρος V του παραρτήματος·
  - γ) όσον αφορά δράσεις που συμβάλλουν στην εγκατάσταση συστημάτων 5G, δίνεται προτεραιότητα στην ανάπτυξη διαδρόμων 5G κατά μήκος των κύριων επίγειων διαδρομών μεταφορών, μεταξύ των οποίων είναι τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός στον οποίο η δράση

συμβάλλει να διασφαλισθεί, κατά μήκος των κύριων διαδρομών μεταφορών, αδιάλειπτη παροχή ψηφιακών υπηρεσιών συνέργειας, ενώ παράλληλα μεγιστοποιεί τις ενδεχόμενες θετικές δευτερογενείς συνέπειες για τα εδάφη και τον πληθυσμό στην περιοχή κατασκευής του έργου. Ενδεικτικός κατάλογος έργων που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη περιλαμβάνεται στο μέρος V του παραρτήματος·

- δ) έργα που αποσκοπούν στην εγκατάσταση διασυνοριακών βασικών δικτύων σύνδεσης της Ένωσης με τρίτες χώρες και ενισχύουν τις συνδέσεις εντός του εδάφους της Ένωσης, μεταξύ των οποίων είναι τα υποθαλάσσια καλώδια, ιεραρχούνται αναλόγως του βαθμού στον οποίο συμβάλλουν ουσιαστικά στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της χωρητικότητας των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο έδαφος της Ένωσης·
- ε) όσον αφορά την κάλυψη με δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που συμβάλλουν στην κάλυψη εδαφών και πληθυσμών, αντιστρόφως ανάλογη προς την ένταση της επιχορήγησης που θα ήταν απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου, ως προς τα ανώτατα ποσοστά χρηματοδότησης που καθορίζονται στο άρθρο 14. Λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός στον οποίο η δράση συμβάλλει στη διασφάλιση ολοκληρωμένης κάλυψης του εδάφους και του πληθυσμού εντός της συγκεκριμένης περιοχής κατασκευής του έργου, ενώ παράλληλα μεγιστοποιεί τις ενδεχόμενες θετικές δευτερογενείς συνέπειες για τα εδάφη και τον πληθυσμό στην περιοχή κατασκευής του έργου.
- στ) όσον αφορά έργα εγκατάστασης επιχειρησιακών ψηφιακών πλατφορμών, δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που βασίζονται σε τεχνολογίες αιχμής, λαμβανομένων υπόψη πτυχών όπως η διαλειτουργικότητα, η κυβερνοασφάλεια, η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η επαναχρησιμοποίηση.
- ζ) ο βαθμός στον οποίο η τεχνολογία που εγκαθίσταται είναι η καταλληλότερη για το συγκεκριμένο έργο, ενώ παράλληλα προτείνει τη βέλτιστη ισορροπία μεταξύ τεχνολογιών αιχμής όσον αφορά τη χωρητικότητα ροής δεδομένων, την προστασία μετάδοσης, την ανθεκτικότητα του δικτύου και τη σχέση κόστους-οφέλους.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

### ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

#### *Άρθρο 9*

#### *Επιλέξιμες δράσεις*

1. Επιλέξιμες για χρηματοδότηση είναι μόνον δράσεις που συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν ιδίως μελέτες, εργασίες και άλλα συνοδευτικά μέτρα απαραίτητα για τη διαχείριση και την εκτέλεση του προγράμματος και των εξειδικευμένων ανά τομέα κατευθυντηρίων γραμμών.
2. Στον τομέα των μεταφορών, επιλέξιμες για οικονομική συνδρομή από την Ένωση με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι οι ακόλουθες δράσεις:
  - α) Δράσεις για αποτελεσματικά και διασυνδεδεμένα δίκτυα:

- i) δράσεις που υλοποιούν το κεντρικό δίκτυο σύμφωνα με το κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, καθώς και δράσεις που αφορούν αστικούς κόμβους, θαλάσσιους λιμένες, λιμένες της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και τερματικούς σταθμούς οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών του κεντρικού δικτύου όπως ορίζεται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013. Δράσεις υλοποίησης του κεντρικού δικτύου επιτρέπεται να περιλαμβάνουν συναφή στοιχεία του εκτεταμένου δικτύου, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για τη βελτιστοποίηση της επένδυσης και σύμφωνα με τους τρόπους που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασιών κατά το άρθρο 19 του παρόντος κανονισμού·
  - ii) δράσεις υλοποίησης διασυνοριακών συνδέσεων του εκτεταμένου δικτύου σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, και ιδίως των τμημάτων που απαριθμούνται στο μέρος III του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.
  - iii) δράσεις υλοποίησης τμημάτων του εκτεταμένου δικτύου ευρισκόμενων σε εξόχως απόκεντρες περιοχές σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, καθώς και δράσεις που αφορούν αντίστοιχους αστικούς κόμβους, θαλάσσιους λιμένες, λιμένες της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και τερματικούς σταθμούς οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών του εκτεταμένου δικτύου κατά το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - iv) υποστηρικτικές δράσεις έργων κοινού ενδιαφέροντος για τη σύνδεση του διευρωπαϊκού δικτύου με δίκτυα υποδομών γειτονικών χωρών, κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
- β) δράσεις για έξυπνη, βιώσιμη, ασφαλή, προστατευμένη και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα:
- i) υποστηρικτικές δράσεις για θαλάσσιες αρτηρίες κατά το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - ii) υποστηρικτικές δράσεις συστημάτων τηλεματικών εφαρμογών, μεταξύ άλλων για λόγους ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - iii) υποστηρικτικές δράσεις των υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - iv) υποστηρικτικές δράσεις νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοματοποίησης, των προηγμένων υπηρεσιών μεταφορών, της ενοποίησης των τρόπων μεταφοράς και των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - v) δράσεις για την άρση των εμποδίων στη διαλειτουργικότητα, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη αποτελεσμάτων σε επίπεδο διαδρόμου/δικτύου·
  - vi) δράσεις για τη δημιουργία ασφλών και προστατευμένων υποδομών και κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της οδικής ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - vii) δράσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των υποδομών μεταφορών στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές·

- viii) δράσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας όλων των χρηστών στις υποδομές μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
  - ix) δράσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις υποδομές μεταφορών και της διαθεσιμότητάς τους για λόγους ασφάλειας από έκνομες ενέργειες και πολιτικής προστασίας.
  - γ) Βάσει του ειδικού στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii): δράσεις ή συγκεκριμένες δραστηριότητες στο πλαίσιο δράσης που στηρίζουν υποδομές μεταφορών του δικτύου ΔΕΔ-Μ με σκοπό την προσαρμογή τους σε απαιτήσεις στρατιωτικής κινητικότητας, με στόχο να καταστεί εφικτή η διττή χρήση της υποδομής για πολιτικούς-στρατιωτικούς σκοπούς.
3. Στον τομέα της ενέργειας, επιλέξιμες για ενωσιακή οικονομική συνδρομή με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι οι ακόλουθες δράσεις:
- α) δράσεις για έργα κοινού ενδιαφέροντος κατά το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013·
  - β) υποστηρικτικές δράσεις διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού τους, κατά το μέρος IV του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.
4. Στον ψηφιακό τομέα, επιλέξιμες για ενωσιακή οικονομική συνδρομή με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι οι ακόλουθες δράσεις:
- α) δράσεις που στηρίζουν τη συνδεσιμότητα Gigabit κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων·
  - β) δράσεις που στηρίζουν τη δωρεάν και χωρίς διακρίσεις παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας πολύ υψηλής ποιότητας σε τοπικές κοινότητες·
  - γ) δράσεις που υλοποιούν την αδιάλειπτη κάλυψη με συστήματα 5G όλων των κύριων επίγειων διαδρομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών·
  - δ) δράσεις που στηρίζουν την εγκατάσταση βασικών δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των υποθαλάσσιων καλωδίων, στα κράτη μέλη και μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών·
  - ε) δράσεις που στηρίζουν την πρόσβαση των ευρωπαϊκών νοικοκυριών σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας·
  - στ) δράσεις που υλοποιούν τις απαιτήσεις για υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας σχετιζόμενες με διασυνοριακά έργα στους τομείς των μεταφορών ή της ενέργειας και/ή που στηρίζουν επιχειρησιακές ψηφιακές πλατφόρμες απευθείας συνδεδεμένες με υποδομές μεταφορών ή ενέργειας.

Ενδεικτικός κατάλογος επιλέξιμων έργων του ψηφιακού τομέα περιλαμβάνεται στο μέρος V του παραρτήματος·

*Άρθρο 10*  
*Συνέργειες*

1. Επιλέξιμες για οικονομική συνδρομή από την Ένωση με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων τουλάχιστον δύο τομέων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ). Τέτοιες δράσεις υλοποιούνται με ειδικά διατομεακά προγράμματα εργασιών που αφορούν τουλάχιστον δύο τομείς και περιλαμβάνουν ειδικά κριτήρια ανάθεσης και χρηματοδότηση με συνεισφορά από τον προϋπολογισμό των αντίστοιχων τομέων.
2. Σε καθένα από τους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας, στις επιλέξιμες δράσεις σύμφωνα με το άρθρο 9 επιτρέπεται να περιληφθούν βοηθητικά στοιχεία, τα οποία ενδεχομένως δεν αφορούν επιλέξιμες δράσεις προβλεπόμενες βάσει του άρθρου 9 παράγραφοι 2, 3 ή 4 αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν σωρευτικά όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
  - α) οι δαπάνες για τα εν λόγω βοηθητικά στοιχεία δεν υπερβαίνουν το 20% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της δράσης· και
  - β) τα εν λόγω βοηθητικά στοιχεία σχετίζονται με τους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας· και
  - γ) τα εν λόγω βοηθητικά στοιχεία παρέχουν δυνατότητα σημαντικής βελτίωσης των κοινωνικο-οικονομικών, κλιματικών ή περιβαλλοντικών οφελών της δράσης.

*Άρθρο 11*  
*Επιλέξιμες οντότητες*

1. Επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο [197] του δημοσιονομικού κανονισμού, εφαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Επιλέξιμες είναι οι εξής οντότητες:
  - α) νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος·
  - β) νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα συνδεδεμένη με το πρόγραμμα·
  - γ) νομικές οντότητες που έχουν συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης και διεθνείς οργανισμοί, εφόσον αυτό προβλέπεται στα προγράμματα εργασιών.
3. Τα φυσικά πρόσωπα δεν είναι επιλέξιμα.
4. Νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το πρόγραμμα είναι κατ' εξαίρεση επιλέξιμες να λάβουν στήριξη βάσει του προγράμματος, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων συγκεκριμένου έργου κοινού ενδιαφέροντος ή διασυνοριακού έργου στο πεδίο της ανανεώσιμης ενέργειας.
5. Τα προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο 19 επιτρέπεται να προβλέπουν ότι είναι επιλέξιμες μόνον προτάσεις που υποβάλλονται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή με τη συμφωνία των οικείων κρατών μελών, από διεθνείς οργανισμούς, κοινές επιχειρήσεις, ή δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις ή φορείς.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

### ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

#### *Άρθρο 12* *Επιχορηγήσεις*

Η χορήγηση και η διαχείριση των επιχορηγήσεων βάσει του προγράμματος πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον τίτλο [VIII] του δημοσιονομικού κανονισμού.

#### *Άρθρο 13* *Κριτήρια ανάθεσης*

1. Τα κριτήρια ανάθεσης καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο 19 και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, αφού ληφθούν υπόψη, κατά το δυνατόν, τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις (οφέλη και κόστος)·
  - β) πτυχές της καινοτομίας, της ασφάλειας, της διαλειτουργικότητας και της προσβασιμότητας·
  - γ) διασυννοριακή διάσταση·
  - δ) συνέργειες μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας·
  - ε) ωριμότητα της δράσης κατά την ανάπτυξη του έργου·
  - στ) αρτιότητα του προτεινόμενου σχεδίου υλοποίησης·
  - ζ) καταλυτική επίδραση της οικονομική συνδρομής της Ένωσης στις επενδύσεις·
  - η) ανάγκη υπέρβασης χρηματοδοτικών εμποδίων, όπως η ανεπαρκής εμπορική βιωσιμότητα και η έλλειψη χρηματοδότησης από την αγορά·
  - θ) συνοχή με σχέδια της Ένωσης και με εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα.
2. Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης λαμβάνεται υπόψη, κατά περίπτωση, η ανθεκτικότητα σε δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με αξιολόγηση της ευαισθησίας και του κινδύνου στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μέτρων προσαρμογής.
3. Η αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης διασφαλίζει ότι, εφόσον συντρέχει περίπτωση όπως ορίζεται στο πρόγραμμα εργασιών, δράσεις που στηρίζονται από το πρόγραμμα και περιλαμβάνουν τεχνολογία εντοπισμού, πλοήγησης και χρονισμού (PNT), είναι τεχνικά συμβατές με τα συστήματα EGNOS/Galileo και Copernicus.
4. Στον τομέα των μεταφορών, η αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης κατά την παράγραφο 1 διασφαλίζει, κατά περίπτωση, ότι οι προτεινόμενες δράσεις είναι σύμφωνες με τα σχέδια εργασιών για διαδρόμους και τις εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και ότι λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του αρμόδιου Ευρωπαϊκού συντονιστή σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 8 του ιδίου κανονισμού.

5. Όσον αφορά δράσεις που αφορούν διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, στα κριτήρια ανάθεσης που καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων λαμβάνονται υπόψη οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4.
6. Όσον αφορά δράσεις που αφορούν κοινού ενδιαφέροντος έργα ψηφιακής συνδεσιμότητας, στα κριτήρια ανάθεσης που καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων λαμβάνονται υπόψη οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4.

#### *Άρθρο 14* *Ποσοστά συγχρηματοδότησης*

1. Για μελέτες, το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 50% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Για μελέτες χρηματοδοτούμενες με τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής, τα μέγιστα ποσοστά χρηματοδότησης είναι εκείνα που ισχύουν για το Ταμείο Συνοχής κατά την παράγραφο 2 στοιχείο β).
2. Για εργασίες στον τομέα των μεταφορών, ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης:
  - α) για εργασίες που αφορούν τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 30% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορεί να αυξηθούν κατά 50% κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές συνδέσεις υπό τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου, για δράσεις στήριξης συστημάτων τηλεματικών εφαρμογών, για δράσεις στήριξης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, για δράσεις που υποστηρίζουν τη βελτίωσης της ασφάλειας των υποδομών σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης και για δράσεις σε εξόχως απόκεντρες περιοχές·
  - β) όσον αφορά τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής, τα μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης είναι εκείνα που ισχύουν για το Ταμείο Συνοχής κατά τον κανονισμό (ΕΕ) XXX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων]. Τα εν λόγω ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορεί να αυξηθούν κατά 85% κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές συνδέσεις, υπό τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου·
  - γ) για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές συνδέσεις, το αυξημένο ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που προβλέπεται στα στοιχεία α) και β) μπορεί να ισχύσει μόνο για δράσεις που επιδεικνύουν ιδιαίτερα υψηλό βαθμό ενσωμάτωσης στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της δράσης σύμφωνα με το κριτήριο ανάθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ), ιδίως μέσω της σύστασης εταιρείας για μεμονωμένο έργο, δομής κοινής διαχείρισης και διμερούς νομοθετικού πλαισίου ή εκτελεστικής πράξης δυνάμει του άρθρου 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013.
3. Για εργασίες στον τομέα της ενέργειας, ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης:
  - α) για εργασίες που αφορούν τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο β), το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

- β) Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορούν να αυξηθούν κατά 75% κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που συνεισφέρουν στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, παρέχουν σε υψηλό βαθμό ασφάλεια εφοδιασμού σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο, ενισχύουν την αλληλεγγύη της Ένωσης ή περιλαμβάνουν πολύ καινοτόμες λύσεις.
4. Για εργασίες στον ψηφιακό τομέα, ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης: για εργασίες που αφορούν τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 30% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορούν να αυξηθούν κατά 50% κατ' ανώτατο όριο για δράσεις με ισχυρή διασυνοριακή διάσταση, όπως η αδιάλειπτη κάλυψη με συστήματα 5G κατά μήκος των κύριων διαδρομών μεταφορών ή η ανάπτυξη βασικών δικτύων μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών, και σε 75% κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που υλοποιούν τη συνδεσιμότητα Gigabit κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων. Δράσεις στον τομέα της παροχής τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας στις τοπικές κοινότητες λαμβάνουν οικονομική συνδρομή της Ένωσης η οποία καλύπτει έως το 100% των επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής συγχρηματοδότησης.
5. Για δράσεις επιλεγόμενες βάσει διατομεακών προγραμμάτων εργασιών κατά το άρθρο 10, το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που ισχύει είναι το υψηλότερο ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που ισχύει για τους σχετικούς τομείς.

#### *Άρθρο 15* *Επιλέξιμες δαπάνες*

Επιπροσθέτως των κριτηρίων κατά το άρθρο [186] του δημοσιονομικού κανονισμού, ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας δαπανών:

- α) επιλέξιμες είναι μόνον οι δαπάνες που προκύπτουν σε κράτη μέλη, εκτός εάν έργο κοινού ενδιαφέροντος ή διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας αφορούν το έδαφος μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών κατά το άρθρο 5 ή το άρθρο 11 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού ή διεθνή ύδατα, και εφόσον η δράση είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων του συγκεκριμένου έργου·
- β) το κόστος εξοπλισμού, βοηθημάτων και υποδομής που θεωρείται κεφαλαιουχική δαπάνη από τον δικαιούχο μπορεί να είναι επιλέξιμο στην ολότητά του·
- γ) δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την αγορά γης·
- δ) στις επιλέξιμες δαπάνες δεν περιλαμβάνεται ο φόρος προστιθεμένης αξίας («ΦΠΑ»).

#### *Άρθρο 16* *Συνδυασμός των επιχορηγήσεων με άλλες χρηματοδοτικούς πόρους*

1. Οι επιχορηγήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή άλλους αναπτυξιακούς και δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
2. Η χρήση των επιχορηγήσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να πραγματοποιηθεί με ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

*Άρθρο 17*  
*Μείωση ή λήξη των επιχορηγήσεων*

1. Εκτός από τους λόγους που προσδιορίζονται στο [άρθρο 131 παράγραφος 4] του δημοσιονομικού κανονισμού, το ποσό της επιχορήγησης μπορεί να μειωθεί για τους ακόλουθους λόγους:
  - α) η δράση δεν άρχισε εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης που αναφέρεται στη συμφωνία επιχορήγησης·
  - β) μετά από επανεξέταση της προόδου της δράσης, εάν διαπιστωθεί ότι η υλοποίηση της δράσης υπέστη τόσο σημαντικές καθυστερήσεις ώστε είναι πιθανόν να μην επιτευχθούν οι στόχοι της·
2. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καταγγελλθεί με βάση τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

*Άρθρο 18*  
*Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση*

1. Δράση που έχει λάβει συνεισφορά βάσει του προγράμματος μπορεί να λάβει επίσης συνεισφορά από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων υπό επιμερισμένη διαχείριση, με την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Ισχύουν οι κανόνες εκάστου συνεισφέροντος προγράμματος της Ένωσης για την αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και η στήριξη από τα διάφορα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.
2. Δράσεις που πληρούν σωρευτικά τους εξής σωρευτικούς και συγκριτικούς όρους:
  - α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων βάσει του προγράμματος·
  - β) πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
  - γ) δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν βάσει της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών·

μπορούν να λάβουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή το Ταμείο Συνοχής, σύμφωνα με την [παράγραφο 5 του άρθρου 67] του κανονισμού (ΕΕ) XXX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων], υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με τους στόχους του σχετικού προγράμματος. Ισχύουν οι κανόνες του Ταμείου που παρέχει στήριξη.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

#### *Άρθρο 19*

##### *Πρόγραμμα εργασιών*

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται με προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο [110] του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα προγράμματα εργασιών καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προορίζεται για συνδυαστικές πράξεις.
2. Τα προγράμματα εργασιών εγκρίνονται από την Επιτροπή με εκτελεστική πράξη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 22 του παρόντος κανονισμού.

#### *Άρθρο 20*

##### *Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων*

1. Στο μέρος I του παραρτήματος καθορίζονται δείκτες βάσει των οποίων καταρτίζονται εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3.
2. Για να διασφαλιστεί αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 24, για την τροποποίηση του μέρους I του παραρτήματος εφόσον κριθεί αναγκαία και για του παρόντος κανονισμού με διατάξεις σχετικές με διαμόρφωση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα δεδομένα με τα οποία παρακολουθούνται η εκτέλεση του προγράμματος και τα αποτελέσματά του συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης και, κατά περίπτωση, στα κράτη μέλη.

#### *Άρθρο 21*

##### *Αξιολόγηση*

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος διενεργείται όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από την έναρξη εκτέλεσης του προγράμματος.
3. Αφού ολοκληρωθεί η εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη ύστερα από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 1, η Επιτροπή διενεργεί τελική αξιολόγηση του προγράμματος.
4. Η Επιτροπή κοινοποιεί τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

*Άρθρο 22*  
*Διαδικασία επιτροπής*

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη συντονιστική επιτροπή συντονισμού ΔΣΕ. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

*Άρθρο 23*  
*Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις*

Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος κανονισμού:

- α) για την τροποποίηση του μέρους I του παραρτήματος σχετικά με τους δείκτες και τον καθορισμό πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης·
- β) για την τροποποίηση του μέρους II του παραρτήματος σχετικά με τα ενδεικτικά ποσοστά των δημοσιονομικών πόρων που κατανέμονται σε ειδικό στόχο που καθορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) σημείο i)·
- γ) για την τροποποίηση του μέρους III του παραρτήματος σχετικά με τον ορισμό των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου και των προκαθορισμένων τμημάτων του· και των προκαθορισμένων τμημάτων του εκτεταμένου δικτύου·
- δ) για την τροποποίηση του μέρους IV του παραρτήματος σχετικά με τον προσδιορισμό των διασυννοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας·
- ε) για την τροποποίηση του μέρους V του παραρτήματος σχετικά με κοινού ενδιαφέροντος έργα ψηφιακής συνδεσιμότητας.

*Άρθρο 24*  
*Άσκηση της εξουσιοδότησης*

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 23 ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 23 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει την εγκυρότητα των ήδη σε ισχύ κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη των εμπειρογνομόνων που έχει ορίσει κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 23 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν εγείρει αντίρρηση το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο

εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα εγείρουν αντίρρηση. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

#### *Άρθρο 25*

##### *Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα*

1. Οι αποδέκτες χρηματοδότησης της Ένωσης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους), παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας σχετικές με το πρόγραμμα, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται για το πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές σχετίζονται με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

#### *Άρθρο 26*

##### *Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης*

Εφόσον τρίτη χώρα συμμετέχει στο πρόγραμμα με απόφαση βάσει διεθνούς συμφωνίας ή σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη νομική πράξη, η τρίτη χώρα χορηγεί στον αρμόδιο διατάκτη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, τα αναγκαία δικαιώματα και την απαιτούμενη πρόσβαση για να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Όσον αφορά την OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, καθώς και επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI**

### **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### *Άρθρο 27*

##### *Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις*

1. Οι κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 καταργούνται.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των σχετικών δράσεων, μέχρι την περάτωσή, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, ο οποίος εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι την περάτωσή τους.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύψει δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής, αναγκαίες για την εξασφάλιση της ομαλής μετάβασης στο πρόγραμμα από τα μέτρα που είχαν εγκριθεί βάσει του προηγούμενου προγράμματος, δηλαδή της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013.

4. Εάν χρειαστεί, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2027 για την κάλυψη δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση των δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

*Άρθρο 28*  
*Έναρξη ισχύος*

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*  
*Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο*  
*Ο Πρόεδρος*

## **ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ**

### **1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ**

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (*ομάδα προγραμμάτων*)
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

### **2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

### **3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ**

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
  - 3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες
  - 3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα
  - 3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

## ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

### 1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

#### 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014.

#### 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)

Ευρωπαϊκές στρατηγικές επενδύσεις

#### 1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

- ☐ νέα δράση
- ☐ νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση<sup>42</sup>
- ☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης
- ☐ συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

#### 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

##### 1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), που συστάθηκε το 2014, στηρίζει τις επενδύσεις στο διευρωπαϊκό δίκτυο (ΔΕΔ) στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας. Πρόκειται για πρόγραμμα ζωτικής σημασίας, το οποίο στηρίζει τις συναφείς προτεραιότητες της ΕΕ, και ιδίως την απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις, την ενεργειακή ένωση, την ενιαία ψηφιακή αγορά, τη δράση για το κλίμα, την κοινωνική Ευρώπη, την ενιαία αγορά και το εμπόριο. Η ΔΣΕ βασίζεται στις αντίστοιχες τομεακές κατευθυντήριες γραμμές.

Αξιοποιώντας τη θετική πείρα από την εφαρμογή της ΔΣΕ την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για τη διαδοχή της ΔΣΕ, στο πλαίσιο της συνολικής πολιτικής διαδικασίας για την κατάρτιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027. Στο πεδίο εφαρμογής και τον σχεδιασμό του νέου προγράμματος λαμβάνονται υπόψη οι εν εξελίξει προτεραιότητες πολιτικής και οι γενικές οδηγίες για απλούστευση που παρέχουν οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής.

Μολονότι οι βασικές προτεραιότητες του προγράμματος εξακολουθούν να εστιάζονται στα διευρωπαϊκά δίκτυα, το πεδίο εφαρμογής της ΔΣΕ μετά το 2020 επεκτείνεται στον τομέα της ενέργειας για να καλυφθεί η διασυννοριακή συνεργασία στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και να επαναπροσδιορισθεί όσον αφορά τον ψηφιακό τομέα, για να λειτουργήσει συμπληρωματικά προς το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη». Πιο συγκεκριμένα:

Στο τομέα των μεταφορών, η ΔΣΕ συμβάλλει στην ολοκλήρωση αμφοτέρων των επιπέδων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών: του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ έως

<sup>42</sup>

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

το 2030 και του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔ-Μ έως το 2050. Η ΔΣΕ στηρίζει επίσης την εγκατάσταση ευρωπαϊκών συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας για όλους τους τρόπους κυκλοφορίας και συμβάλλει στη μετάβαση της ΕΕ σε καθαρή και συνδεδεμένη κινητικότητα. Όπου κρίνεται αναγκαίο, στηρίζει επίσης την προσαρμογή του δικτύου ΔΕΔ-Μ σε απαιτήσεις στρατιωτικής κινητικότητας.

Στον τομέα της ενέργειας, η ΔΣΕ συμβάλλει στην ολοκλήρωση των δικτύων ΔΕΔ-Ε με την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με την περαιτέρω ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τη διαλειτουργικότητα των δικτύων σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο. Επιπροσθέτως, η ΔΣΕ προωθεί επίσης τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον προγραμματισμό και την εγκατάσταση των ΑΠΕ σε διασυνοριακό επίπεδο, συμβάλλοντας στην επίτευξη του στόχου για το 2030 με οικονομικά αποδοτικό τρόπο.

Στον ψηφιακό τομέα, η ΔΣΕ συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων ψηφιακής συνδεσιμότητας που τίθενται στο πλαίσιο της στρατηγικής για την κοινωνία των Gigabit, στην ανθεκτικότητα και τη χωρητικότητα των ψηφιακών δικτύων της ΕΕ, στοχεύοντας σε διεθνή συνδεσιμότητα και επιτυγχάνοντας την ψηφιοποίηση των δικτύων ενέργειας και κινητικότητας, ώστε να καταστεί δυνατή η παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών στους εν λόγω δύο τομείς.

Σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης του προγράμματος, προτείνεται να συνεχιστεί η αποτελεσματικά στοχευμένη παράδοση αποτελεσμάτων υπό την απευθείας διαχείριση από την Επιτροπή. Η εξουσιοδότηση του Εκτελεστικού Οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων (INEA)<sup>43</sup> που ενδέχεται να ανανεωθεί θα εξαρτηθεί από την έκβαση της ανάλυσης κόστους/οφέλους και των σχετικών αποφάσεων που θα ληφθούν. Θα γίνουν όλες οι απαραίτητες αναπροσαρμογές σύμφωνα με τη νέα δομή, ώστε να εξασφαλιστεί αποδοτικότητα, αυξημένη ευελιξία, συνοχή και συνέργειες, απλούστευση και εστίαση στις επιδόσεις.

Στόχος είναι το πρόγραμμα να καταστεί λειτουργικό από την έναρξή του το 2021. Η έγκαιρη δρομολόγηση της ΔΣΕ και η κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ στους δικαιούχους απαιτεί εντατική προετοιμασία κατά τη διάρκεια της φάσης δρομολόγησης. Ο αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των υπηρεσιών που εμπλέκονται άμεσα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την κατάρτιση στέρεας δεξαμενής έργων και τον έγκαιρο προγραμματισμό των προγραμμάτων εργασιών/προσκλήσεων για όλους τους τομείς της ΔΣΕ (συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτεροτήτων που διέπουν τα κονδύλια συνοχής, τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων συνέργειας, την ανάμειξη ή τον συνδυασμό επιχορηγήσεων με μη ενωσιακά χρηματοδοτικά μέσα κ.λπ.).

- 1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

**Λόγοι για την ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων)**

43

Βλ. τμήμα 1.6.

Το άρθρο 171 της ΣΛΕΕ εξουσιοδοτεί την Ένωση να προσδιορίζει έργα κοινού ενδιαφέροντος στις υποδομές των ΔΕΔ, αφήνοντας παράλληλα στα κράτη μέλη την επιλογή των μεθόδων υλοποίησης. Το ίδιο άρθρο εξουσιοδοτεί την Ένωση να στηρίζει τα εν λόγω έργα κοινού ενδιαφέροντος.

Την περίοδο 2014-2020, το πρόγραμμα ΔΣΕ στήριξε επενδύσεις σε υποδομές στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας, σε συμφωνία με τα ανωτέρω άρθρα της Συνθήκης. Εντούτοις, οι επενδυτικές ανάγκες στα ΔΕΔ έχουν χρονικό ορίζοντα πέραν του 2020 και το εύρος των προβλημάτων υπερβαίνει τους διαθέσιμους πόρους σε επίπεδο κρατών μελών. Πράγματι, τα έργα για τα ΔΕΔ έχουν από τη φύση τους ενωσιακή διάσταση και μπορούν να επιλυθούν πιο αποτελεσματικά σε επίπεδο Ένωσης, οδηγώντας σε εν γένει σημαντικότερα οφέλη, ταχύτερη υλοποίηση και μείωση του κόστους εάν τα κράτη μέλη δράσουν από κοινού. Συνεπώς, δικαιολογείται η δράση σε επίπεδο ΕΕ στον εν λόγω τομέα.

Το διευρυμένο πρόγραμμα ΔΣΕ για την περίοδο μετά το 2020 θα παράσχει το απαραίτητο πλαίσιο για συνεχιζόμενη στήριξη της ΕΕ σε υποδομές διευρωπαϊκού χαρακτήρα στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας. Η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ είναι απαραίτητη σε κάθε τομέα για τους ακόλουθους λόγους:

Μεταφορές: οι σημαντικές επενδυτικές ανάγκες δεν μπορούν να καλυφθούν από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Οι δημόσιοι προϋπολογισμοί εξακολουθούν να τελούν υπό καθεστώς σημαντικής δημοσιονομικής εξυγίανσης, ενώ η εφαρμογή της ΔΣΕ για το ΔΕΔ-Μ την περίοδο 2014-2016 έδειξε ότι η χρηματοδοτική στήριξη από τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα καίτοι εξακολουθεί να είναι καίριας σημασίας, δεν επαρκεί για έργα με ευρωπαϊκή διάσταση.

Ενέργεια: Μολονότι η πλειονότητα των έργων κοινού ενδιαφέροντος μπορούν κατά κανόνα να χρηματοδοτηθούν από την αγορά, η στήριξη της ΕΕ είναι απαραίτητη για ορισμένα έργα λόγω των εξωτερικοτήτων τους (συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας) και του όγκου επενδύσεων, ο οποίος υπερβαίνει την ικανότητα κοινωνικοποίησης του κόστους που διαθέτει το σύστημα.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: επί του παρόντος, η στήριξη της ΕΕ στον τομέα των ΑΠΕ δεν αποσκοπεί στην προώθηση κοινής ανάπτυξης. Ο συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ για την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η στοχοθετημένη στήριξη της ΕΕ θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ενσωμάτωση του τομέα και να αποφέρουν επενδύσεις. Η ενδεχόμενη στήριξη στον εν λόγω τομέα θα αντισταθμίσει μόνον τις δαπάνες για την άρση εμποδίων σχετιζόμενων με τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και/ή φραγμών που δεν επιτρέπουν την ενσωμάτωση του τομέα. Προσδοκάται ότι στο μέλλον τα έργα αυτά θα χρηματοδοτούνται ολόένα και περισσότερο από την αγορά.

Ψηφιακός τομέας: Η οικονομία και η κοινωνία της ΕΕ εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την εγκατάσταση υποδομών δεδομένων, ικανών να υποστηρίξουν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, υπηρεσιών και εφαρμογών. Η ανεπαρκής χρηματοδότηση, καθώς και οι ελλείποντες κρίκοι στα υφιστάμενα προγράμματα, οδηγούν σε κενά που χρονίζουν στις υποδομές ευρυζωνικής συνδεσιμότητας, δημιουργώντας εμπόδια στην επίτευξη του πλήρους δυναμικού της ψηφιακής οικονομίας στην ΕΕ. Η δράση της ΕΕ απαιτείται για να διασφαλιστεί αδιάλειπτη συνδεσιμότητα σε ολόκληρη την ΕΕ, η οποία, με τη σειρά της, θα αποφέρει τεράστια οφέλη σε διάφορους οικονομικούς τομείς, καθώς και ενίσχυση της συνοχής σε ολόκληρη την ήπειρο.

### **Αναμενόμενη προστιθεμένη αξία της Ένωσης (εκ των υστέρων)**

Η ΔΣΕ παρέχει ενωσιακή προστιθεμένη αξία με την ανάπτυξη της συνδεσιμότητας στις μεταφορές, την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες, αφενός επειδή καλύπτει δημόσια αγαθά με ευρωπαϊκή διάσταση και, αφετέρου, λόγω της επικέντρωσής της σε έργα τα οποία δεν θα υλοποιούνταν χωρίς τη στήριξη της ΕΕ. Ειδικότερα, η ενωσιακή προστιθεμένη αξία της ΔΣΕ έγκειται στην ικανότητά της:

~να κατευθύνει τη δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση σε στόχους πολιτικής της ΕΕ·

~να καταστήσει εφικτές σημαντικές επενδύσεις των οποίων οι δαπάνες αναλαμβάνονται σε εθνικό/τοπικό επίπεδο, εφόσον τα οφέλη είναι απτά σε ευρωπαϊκή κλίμακα·

~να επισπεύσει τη στροφή σε μια κοινωνία ψηφιακή με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές.

Η στήριξη της ΕΕ μέσω του νέου προγράμματος ΔΣΕ εστιάζεται σε δράσεις με την υψηλότερη ενωσιακή προστιθεμένη αξία. Πιο συγκεκριμένα:

Στις μεταφορές, καλύπτει διασυνοριακά τμήματα και σημεία συμφόρησης στο κεντρικό δίκτυο, τη μεγάλης κλίμακας εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας και μείζονες νέες προτεραιότητες, όπως τα εναλλακτικά καύσιμα, η ψηφιοποίηση, η ασφάλεια και η στρατιωτική κινητικότητα.

Στην ενέργεια, καλύπτει έργα υποδομής με διασυνοριακή σημασία στους τομείς της μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, του φυσικού αερίου, της μεταφοράς CO<sub>2</sub> και των έξυπνων δικτύων στη διασύνδεση δικτύων μεταφοράς και διανομής, ενώ παράλληλα τα δίκτυα μεταφοράς καθίστανται έξυπνα. Καλύπτει επίσης τη στοχοθετημένη εγκατάσταση και τον προγραμματισμό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με συμμετοχή τουλάχιστον δύο κρατών μελών.

Στον ψηφιακό τομέα, καλύπτει την εγκατάσταση έργων ψηφιακής συνδεσιμότητας τα οποία αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην ψηφιακή ενιαία αγορά, μέσω, μεταξύ άλλων, της εναρμόνισής τους με τους στόχους της ανακοίνωσης σχετικά με τη στρατηγική για την κοινωνία των Gigabit, σημαντικών διασυνοριακών αποτελεσμάτων και διατομεακών συνεργειών, καθώς και ψηφιακών υπηρεσιών που καθίστανται εφικτές. Επιπλέον, τα έργα ιεραρχούνται αφού ληφθούν υπόψη τα οφέλη από την υλοποίησή τους σε επίπεδο ΕΕ, δεδομένου ότι, αφενός, κάποια έργα δεν θα υλοποιούνταν καθόλου εάν η αρμοδιότητα έγκειτο στα κράτη μέλη και, αφετέρου, όσον αφορά άλλα έργα, οι αποσπασματικές και μη συντονισμένες παρεμβάσεις δεν θα απέφεραν τα ίδια αποτελέσματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά.

#### *1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος*

Τα πορίσματα από την ενδιάμεση αξιολόγηση της ΔΣΕ την περίοδο 2014-2020 και από την ανοικτή δημόσια διαβούλευση για το μελλοντικό πρόγραμμα ΔΣΕ δείχνουν ότι υπάρχει προοπτική συνέχισης του προγράμματος μετά το 2020.

Τα κύρια συμπεράσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης της ΔΣΕ που εξέδωσε η Επιτροπή στις 13 Φεβρουαρίου 2018 ήταν τα ακόλουθα:

*Η αξιολόγηση κατέδειξε ότι μετά από τα πρώτα τριάντισι έτη εφαρμογής της ΔΣΕ, το πρόγραμμα βρίσκεται σε σωστό δρόμο, μολονότι είναι πολύ νωρίς να καταμετρηθούν αποτελέσματα, διότι βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο εφαρμογής. Επιπλέον, το πλαίσιο επιδόσεων που παρέχει ο κανονισμός αποδείχθηκε ότι στερείται σαφώς*

προσδιορισμένων ή αξιόπιστων δεικτών. Δεδομένης αυτής της επιφύλαξης, η αξιολόγηση κατέδειξε τα ακόλουθα αποτελέσματα για τους τομείς της ΔΣΕ:

Η ΔΣΕ είναι ένα αποτελεσματικό και στοχοθετημένο μέσο για επενδύσεις σε διευρωπαϊκές υποδομές στις μεταφορές, την ενέργεια και τον ψηφιακό τομέα. Η ΔΣΕ συμβάλλει στις προτεραιότητες της Επιτροπής στους τομείς της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων, της εσωτερικής αγοράς, της Ενεργειακής Ένωσης και του κλίματος, καθώς και της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Η ΔΣΕ αποφέρει υψηλή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία σε όλα τα κράτη μέλη, διότι στηρίζονται έργα συνδεσιμότητας με διασυννοριακή διάσταση.

Τα έργα στον τομέα της ενέργειας παρέχουν ασφάλεια εφοδιασμού και είναι σημαντικά για την απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Η ΔΣΕ διαδραματίζει επίσης ουσιαστικό ρόλο στην εγκατάσταση νέων συστημάτων διαχείρισης και ασφάλειας της κυκλοφορίας σε επίπεδο ΕΕ, γραμμών ηλεκτρικής ενέργειας και έξυπνων δικτύων υψηλών επιδόσεων και στην εισαγωγή ευρυζωνικών και διασυνδεδεμένων ψηφιακών υπηρεσιών.

Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, η διττή εστίαση της ΔΣΕ σε ψηφιακές διασυννοριακές υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος και σε υποδομές επικοινωνιών και πληροφορικής κατέδειξε ότι το πρόγραμμα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην επίτευξη των στόχων για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής αγοράς της ΕΕ. Ωστόσο, λόγω των περιορισμένων πόρων, η ΔΣΕ στον τομέα των τηλεπικοινωνιών κατόρθωσε να στηρίξει μόνο τα πολύ αρχικά στάδια της πορείας προς πλήρεις, διασυννοριακές ψηφιακές υποδομές σε πεδία δημοσίου συμφέροντος.

Για την ολοκλήρωση των ΔΕΔ που καθορίστηκαν στις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ, θα απαιτηθούν ακόμη μαζικές επενδύσεις, τμήμα των οποίων θα εξαρτηθεί από τη συνεχιση της στήριξης της ΕΕ. Υπάρχει δυνατότητα να αποδεσμευθούν περαιτέρω δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις εφόσον διατεθεί πρόσθετος προϋπολογισμός από την ΕΕ για την αντιμετώπιση των ανεπαρειών της αγοράς.

Όσον αφορά την εκτέλεση του προγράμματος, η αξιολόγηση κατέδειξε ότι:

Η απευθείας διαχείριση των επιχορηγήσεων της ΔΣΕ αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική, με σημαντική δεξαμενή έργων και διαδικασία επιλογής κατόπιν προκήρυξης διαγωνισμού, εστίαση στους στόχους πολιτικής της ΕΕ, συντονισμένη υλοποίηση και πλήρη συμμετοχή των κρατών μελών. Ο εκτελεστικός οργανισμός INEA επέδειξε ιδιαίτερα καλά αποτελέσματα στη δημοσιονομική διαχείριση της ΔΣΕ.

Για πρώτη φορά, τμήμα του προϋπολογισμού συνοχής για τον τομέα των μεταφορών εκτελέστηκε υπό άμεση διαχείριση στο πλαίσιο της ΔΣΕ. Το 100 % του κονδυλίου διατέθηκε κατά το πρώτο ήμισυ της περιόδου του προγράμματος, σχεδόν αποκλειστικά σε βιώσιμους τρόπους μεταφοράς.

Η ΔΣΕ εξακολούθησε να χρησιμοποιεί και να αναπτύσσει καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα. Ωστόσο, η αξιοποίησή τους περιορίστηκε λόγω των νέων δυνατοτήτων που προσέφερε το ΕΤΣΕ. Η χρήση των χρηματοδοτικών μέσων της ΔΣΕ αναμένεται να αρχίσει κατά το δεύτερο ήμισυ του προγράμματος, όταν διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα των ειδικών χρηματοδοτικών μέσων με το ΕΤΣΕ.

Η πρώτη πολύ θετική εμπειρία από τον συνδυασμό επιχορηγήσεων και χρηματοδοτικών μέσων ήταν σημειώθηκε το 2017 στον τομέα των μεταφορών και κατέστησε δυνατή τη χρήση επιχορηγήσεων για μεγιστοποίηση της μόχλευσης των ιδιωτικών και δημόσιων πόρων.

Η ΔΣΕ έθεσε επιχείρησε επίσης σε δοκιμή διατομεακές συνέργειες, οι οποίες όμως υπήρξαν περιορισμένες λόγω του υφιστάμενου νομικού/δημοσιονομικού πλαισίου. Οι κατευθυντήριες γραμμές τομεακής πολιτικής και το μέσο της ΔΣΕ θα πρέπει να αποκτήσουν μεγαλύτερη ευελιξία στην προώθηση συνεργειών και να ανταποκρίνονται καλύτερα σε νέες τεχνολογικές εξελίξεις και προτεραιότητες.

Κατά την περίοδο 2021-2027, η ΔΣΕ θα εναρμονιστεί περαιτέρω με τις υφιστάμενες προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής, ιδίως την ψηφιοποίηση και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ΔΣΕ, καθώς ενδέχεται να προκύψουν περισσότερα πεδία για δημιουργία συνεργειών.

Η Επιτροπή προτείνει τη συνέχιση της εφαρμογής της ΔΣΕ μετά το 2020 με απευθείας διαχείριση, όπως και κατά την περίοδο 2014-2020. Ταυτόχρονα, θα εισαχθούν ορισμένες βελτιώσεις. Εκτός από την ανάγκη κατάλληλων δεικτών και άλλων συστάσεων που απορρέουν από την ενδιάμεση αξιολόγηση, θα είναι απαραίτητη η ενσωμάτωση αναπροσαρμογών απλούστευσης και αποδοτικότητας, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής περί απλούστευσης.

Πρόσθετα σημεία που χρήζουν βελτίωσης αφορούν τη μείωση των διοικητικών απαιτήσεων για μικρές επιχορηγήσεις, τους καινοτόμους τρόπους στήριξης, την παροχή τεχνικής συνδρομής κατά την προετοιμασία του έργου, τη βιωσιμότητα/ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή ορισμένων ειδών έργων και τις συνέργειες. Θα αντιμετωπιστεί επίσης η υφιστάμενη έλλειψη ευελιξίας όσον αφορά τις προτεραιότητες και το πεδίο παρέμβασης, προκειμένου, για παράδειγμα, να συνεκτιμηθούν οι νέες προτεραιότητες πολιτικής ή να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις.

#### 1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)/ ΕΤΠΑ | <ul style="list-style-type: none"><li>Καλύτερη οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής των ΤΣ/ΕΤΠΑ και της ΔΣΕ στον τομέα των μεταφορών<sup>44</sup>. Η ΔΣΕ επικεντρώνεται στις υποδομές των ΔΕΔ-Μ με διασυνοριακή σημασία (μέσω, μεταξύ άλλων, της εκτέλεσης του κονδυλίου του Ταμείου Συνοχής για τις μεταφορές), ενώ το ΕΤΠΑ εστιάζει σε αστικές, τοπικές και περιφερειακές ανάγκες στον τομέα της κινητικότητας.</li><li>Καλύτερος συντονισμός και εξορθολογισμός των στόχων πολιτικής και των παρεμβάσεων με εκ των προτέρων καθορισμό των εφαρμοστέων όρων για τις επενδύσεις στις μεταφορές υπό επιμερισμένη διαχείριση (για να διασφαλιστεί πλήρης συνοχή με το ΔΕΔ-Μ).</li><li>Όσον αφορά την ενέργεια, διασφαλίζεται σαφής οριοθέτηση με τη ΔΣΕ διότι εστιάζεται στο ΔΕΔ-Ε (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων δικτύων μεταφοράς και της διασύνδεσης μεταφοράς/διανομής) ενώ το ΤΣ/ΕΤΠΑ εστιάζει στην εθνική/περιφερειακή μεταφορά και διανομή και έξυπνα δίκτυα διανομής, καθώς και στην αποθήκευση. Η αυξανόμενη σημασία των επενδύσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σε αποκεντρωμένο ενεργειακό σύστημα μαρτυρεί τη συνεχιζόμενη ή</li></ul> |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

<sup>44</sup> Εξαρτάται από τις οριστικές αποφάσεις για το πεδίο εφαρμογής και τον προϋπολογισμό κάθε προγράμματος.

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                            | <p>ακόμη πιο αυξημένη σπουδαιότητα της χρηματοδότησης του ΤΣ/ΕΤΠΑ στην ενέργεια.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Τόσο το ΤΣ/ΕΤΠΑ όσο και η ΔΣΕ ευθυγραμμίζονται στην παροχή συνεπούς και συμπληρωματικής στήριξης στρατηγικών στόχων της ΕΕ συνδεσιμότητας στον ψηφιακό τομέα. Όσον αφορά έναν στόχο στον οποίο προσδοκείται ότι θα συμβάλει και το ΤΣ/ΕΤΠΑ και η ΔΣΕ, η ΔΣΕ αναμένεται ότι θα καλύψει πεδία ανεπάρκειας της αγοράς όπου τα έργα μπορούν να αναπτυχθούν με επιχορηγήσεις χαμηλής έντασης, επιτρέποντας στο ΤΣ/ΕΤΠΑ να αντιμετωπίσουν άλλα πιο σοβαρά πεδία ανεπάρκειας της αγοράς όπου απαιτούνται επιχορηγήσεις μεγαλύτερων ποσών και έντασης.</li> <li>• Καλύτερη εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με την εφαρμογή, την υλοποίηση και την παρακολούθηση.</li> </ul> |
| InvestEU                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η ΔΣΕ δεν διαθέτει χρηματοδοτικά μέσα.</li> <li>• Εστίαση της στήριξης μέσω επιχορηγήσεων σε έργα που δεν μπορούν να στηριχθούν μέσω χρηματοδοτικών μέσων ή</li> <li>• Αξιοποίηση των επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με το ταμείο InvestEU (ή άλλη ιδιωτική χρηματοδότηση) εφόσον απαιτείται για λόγους τραπεζικής ελκυστικότητας.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Σύμφωνα με τον ισχύοντα ορισμό του, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» θα περιλαμβάνει μελλοντικές δραστηριότητες που αφορούν το τμήμα των υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών που εντάσσεται στην τρέχουσα ΔΣΕ.</li> <li>• Οι υπηρεσίες που αναπτύσσονται βάσει του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» θα βασίζονται στις υποδομές συνδεσιμότητας που προβλέπονται από τη ΔΣΕ 2021-2027.</li> <li>• Η ανάπτυξη της κυβερνοασφάλειας βάσει του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» θα αξιοποιηθεί επίσης για την προστασία υποδομών κρίσιμης σημασίας που στηρίζονται από τη ΔΣΕ 2021-2027.</li> </ul>                                                                                                                                                                          |
| Ορίζων Ευρώπη              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Όπως και κατά την τρέχουσα περίοδο, η μεν ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων θα στηριχθεί από το ερευνητικό πρόγραμμα της ΕΕ «Ορίζων Ευρώπη», η δε εγκατάσταση καινοτόμων λύσεων θα στηριχθεί από τη νέα ΔΣΕ εφόσον σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής της (για παράδειγμα όσον αφορά τα εναλλακτικά καύσιμα ή τα ψηφιακά συστήματα διαχείρισης της κυκλοφορίας). Δεν υπάρχει κίνδυνος αλληλεπικαλύψεων διότι το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και οι δράσεις της ΔΣΕ βρίσκονται εγγενώς σε διαφορετικό στάδιο ωριμότητας της αγοράς.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                     |

### 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

#### ☒ περιορισμένη διάρκεια

- ☒ σε ισχύ από 1/1/2021 έως 31/12/2027
- ☒ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2021 έως το 2027 στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2021 έως το 2033 στις πιστώσεις πληρωμών.

#### ☐ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,

και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

### 1.6. Προβλεπόμενος/-οι τρόπος/-οι διαχείρισης<sup>45</sup>

#### ☒ Απευθείας διαχείριση από την Επιτροπή

- ☒ από τις υπηρεσίες της, καθώς και από το προσωπικό της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·
- ☒ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

#### ☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

#### ☒ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☒ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου·
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

#### Παρατηρήσεις

Το πρόγραμμα εκτελείται με τη ΔΣΕ 2021-2027 διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Για τις υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας, ιδίως για κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες, ενδέχεται να εξεταστεί η δυνατότητα έμμεσης διαχείρισης. Για τους σκοπούς του παρόντος νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου,

<sup>45</sup>

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

λαμβάνεται ως δεδομένη η απευθείας διαχείριση, ώστε να γίνουν οι πιο συνετές προβολές.

Ανάλογα με το αποτέλεσμα της ανάλυσης κόστους/οφέλους και με βάση την περίοδο 2014-2020, το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού θα μπορούσε να εκτελεστεί με ανάθεση σε εκτελεστικό οργανισμό<sup>46</sup>. Στην περίπτωση αυτή, μόνο υποστηρικτικές δράσεις του προγράμματος θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο απευθείας διαχείρισης από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

## **2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

### **2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων**

*Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.*

Σε σύγκριση με τη ΔΣΕ της περιόδου 2014-2020, θα εφαρμοστεί ένα απλούστερο αλλά πιο αξιόπιστο πλαίσιο επιδόσεων, για να παρακολουθείται η επίτευξη των στόχων του προγράμματος και η συνεισφορά του στους στόχους πολιτικής της ΕΕ. Θα αναπτυχθούν δείκτες παρακολούθησης της εκτέλεσης και της προόδου του προγράμματος.

Το πρόγραμμα θα υποβληθεί σε ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση, ώστε να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η συνάφεια, η συνοχή και η προστιθέμενη αξία του.

Όσον αφορά τις δράσεις, το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις θα εξασφαλίσει ότι τα στοιχεία με τα οποία παρακολουθούνται η εκτέλεση του προγράμματος και τα αποτελέσματά του συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Προς τον σκοπό αυτό, θα επιβληθούν αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης και (αν συντρέχει περίπτωση) στα κράτη μέλη.

Για τη στήριξη της παρακολούθησης των στόχων του προγράμματος, θα εκδίδονται τακτικές επιχειρησιακές εκθέσεις σχετικά με τη διαχείριση του έργου και τη δημοσιονομική εκτέλεση.

### **2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου**

#### **2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου**

Το πρόγραμμα θα εκτελεσθεί με απευθείας διαχείριση. Το πρόγραμμα θα μπορούσε να ανατεθεί (εν μέρει) σε εκτελεστικό οργανισμό, αναλόγως του αποτελέσματος της ανάλυσης κόστους/οφέλους και των σχετικών αποφάσεων που θα ληφθούν. Στην περίπτωση αυτή, ορισμένες υποστηρικτικές δράσεις του προγράμματος ενδεχομένως να αποτελέσουν αντικείμενο απευθείας διαχείρισης από την Επιτροπή.

Ο συσταθείς εκτελεστικός οργανισμός INEA διαθέτει την απαραίτητη δομή και τις διαδικασίες για να διασφαλίσει η συνέχιση της διαχείρισης της ΔΣΕ. Δημιουργήθηκε

<sup>46</sup> Το πρόγραμμα θα μπορούσε να ανατεθεί (εν μέρει) σε εκτελεστικό οργανισμό, αναλόγως του αποτελέσματος της ανάλυσης κόστους/οφέλους και των σχετικών αποφάσεων που θα ληφθούν· οι σχετικές διοικητικές πιστώσεις στην Επιτροπή και στον εκτελεστικό οργανισμό για την εκτέλεση του προγράμματος θα αναπροσαρμοστούν αναλόγως.

για τη διαχείριση των έργων του ΔΕΔ-Μ, με βάση τις δημοσιονομικές προοπτικές των περιόδων 2000-2006 και 2007-2013, καθώς και βάσει της ΔΣΕ 2014-2020.

Στην ενδιάμεση αξιολόγηση της ΔΣΕ 2014-2020 η απευθείας διαχείριση των επιχορηγήσεων της ΔΣΕ υπό την τρέχουσα εντολή στον ΙΝΕΑ αποδείχθηκε αποτελεσματική, με σημαντική δεξαμενή έργων και διαδικασία επιλογής με προκήρυξη διαγωνισμού, εστίαση στους στόχους πολιτικής της ΕΕ, συντονισμένη εκτέλεση και πλήρη συμμετοχή των κρατών μελών. Ο ΙΝΕΑ επέδειξε ιδιαίτερα καλά αποτελέσματα τόσο στη δημοσιονομική όσο και στη χρηματοδοτική διαχείριση της ΔΣΕ.

Για τις υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας, ιδίως για κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες, ενδέχεται να εξεταστεί η δυνατότητα έμμεσης διαχείρισης.

Το πρόγραμμα θα εκτελεσθεί κυρίως με επιχορηγήσεις. Η στρατηγική ελέγχου θα διαμορφωθεί αντιστοίχως και θα επικεντρωθεί σε τρία κύρια στάδια εκτέλεσης των επιχορηγήσεων, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό:

Την οργάνωση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και την επιλογή των προτάσεων που ανταποκρίνονται στους στόχους του προγράμματος·

Τους επιχειρησιακούς ελέγχους, τους ελέγχους παρακολούθησης και τους εκ των προτέρων ελέγχους που καλύπτουν την εκτέλεση του προγράμματος, τις δημόσιες συμβάσεις, την προχρηματοδότηση, τις ενδιάμεσες και τις τελικές πληρωμές, τη διαχείριση των εγγυήσεων·

Τους εκ των υστέρων ελέγχους των έργων και των πληρωμών.

Η εν λόγω στρατηγική ελέγχου αναμένεται ότι θα αποφέρει αποτελέσματα όσον αφορά τις επιδόσεις σύμφωνα με τις μετρήσεις που σημειώθηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή του προγράμματος<sup>47</sup>.

~εκτέλεση 100 % των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών·

~έγκαιρη ενημέρωση 100% των δικαιούχων·

~έγκαιρη υπογραφή άνω του 95% των επιχορηγήσεων·

~έγκαιρη καταβολή του 100% των πληρωμών·

~εναπομένον ποσοστό σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2%.

#### 2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό να είναι παρόμοιοι με αυτούς που διαπιστώθηκαν και για το προηγούμενο πρόγραμμα:

Ανάπτυξη των βασικών προτεραιοτήτων βραδύτερη ως προς την επιθυμητή (διάδρομοι, έργα κοινού ενδιαφέροντος) λόγω ανεπαρκούς αποδοχής από την αγορά ή εξαιτίας της ποιότητας των έργων που υποβλήθηκαν·

Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων·

Πιθανά λάθη ή κακοδιαχείριση των πόρων της ΕΕ·

<sup>47</sup>

Βάσει στοιχείων που δημοσιεύτηκαν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του ΙΝΕΑ του 2017

Μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, ιδίως όσον αφορά τη μείωση τη ζήτησης σε υποδομές, όπως συνέβη στην περίπτωση της τελευταίας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Εν προκειμένω, η νέα πρωτοβουλία για τη στρατιωτική κινητικότητα αναμένεται να βρεθεί αντιμέτωπη με τους ίδιους κινδύνους, όπως και άλλα έργα στον τομέα των μεταφορών.

Στον ψηφιακό τομέα, η ΔΣΕ θα χρηματοδοτήσει νέους τύπους έργων ψηφιακών υποδομών (π.χ. διαδρόμους 5G, υποθαλάσσια καλώδια), τα οποία δεν καλύπτονταν προηγουμένως από το πρόγραμμα ΔΣΕ, και θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή νέων κατηγοριών ενδιαφερόμενων μερών (π.χ. κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες, όπως σχολεία, νοσοκομεία κ.λπ.). Για τον λόγο αυτό, η ΔΣΕ στον ψηφιακό τομέα θα περιλαμβάνει υποστηρικτικές δράσεις που αποσκοπούν στην έντονη δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών και υποστηρικτικές δραστηριότητες για την ανάπτυξη έργων (συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της παροχής τεχνικής συνδρομής). Επιπλέον, οι δράσεις για την εγκατάσταση διαδρόμων 5G αφορούν νέες τεχνολογίες που εξαρτώνται από τις εξελίξεις στην αγορά όσον αφορά βιομηχανικά πρότυπα και τη διαθεσιμότητα νέων τεχνολογιών για την εγκατάσταση του απαιτούμενου υλισμικού και λογισμικού. Συνεπώς, οι συνθήκες της αγοράς μπορεί να επηρεάσουν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων.

Οι εν λόγω κίνδυνοι θα αντιμετωπιστούν με ιδιαίτερη προσοχή στην ανταγωνιστικότητα της δεξαμενής έργων, την εστίαση στη συνεισφορά των έργων στους στόχους πολιτικής, τη διασφάλιση συστηματικής συμμετοχής όλων των παραγόντων και διατήρηση κατάλληλης δημοσιονομικής ευελιξίας. Το σύνολο των εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχων θα προσαρμοστεί στο επίπεδο των ενεχόμενων κινδύνων.

Για να υπερκεραστούν αυτοί οι κίνδυνοι, οι εν λόγω έλεγχοι θα υποστηριχθούν από ετήσια εκτίμηση επικινδυνότητας από τα κάτω προς τα άνω, από συστηματική αξιολόγηση του πλαισίου ελέγχου, από κατάλληλη αναφορά των αποκλίσεων (καταγραφή εξαιρέσεων και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης), καθώς και από διορθωτικά μέτρα που θα λαμβάνονται σύμφωνα με τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου ÷ της αξίας των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Με την παραδοχή ότι η διαχείριση της ΔΣΕ θα αναληφθεί από την Επιτροπή, το κόστος του ελέγχου θα είναι υψηλότερο ως προς τη διάρθρωση της τρέχουσας ΔΣΕ και να κυμανθεί από 1% έως 3% των πιστώσεων πληρωμών.

Κόστος και οφέλη των ελέγχων

Το κόστος ελέγχου για την τρέχουσα ΔΣΕ επιμερίστηκε στο κόστος εποπτείας σε επίπεδο Επιτροπής και στο κόστος επιχειρησιακών ελέγχων σε επίπεδο εκτελεστικού φορέα. Το κόστος ελέγχου των συναφών χρηματοδοτικών μέσων που δεν θα αποτελούν μέρος της ΔΣΕ εξετάστηκε χωριστά.

Το κόστος των ελέγχων σε επίπεδο Επιτροπής, όσον αφορά τις τρεις συμμετέχουσες ΓΔ, εκτιμήθηκε<sup>48</sup> ότι ανήλθε σε περίπου σε 0,1% των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών σε επίπεδο προγράμματος.

Οι εν λόγω έλεγχοι αποσκοπούν στη διασφάλιση ομαλής και αποτελεσματικής εποπτείας του εκτελεστικού οργανισμού από την εποπτεύουσα ΓΔ και στην εξασφάλιση του απαιτούμενου βαθμού εχεγγών σε επίπεδο Επιτροπής.

Σε σταθερή περίμετρο, αύξηση του κόστους επίβλεψης σε επίπεδο Επιτροπής θα πρέπει να αναμένεται ότι θα αντανakλά τις διευρυμένες απαιτήσεις όσον αφορά την εποπτεία των εκτελεστικών οργανισμών, καθώς και την επιπρόσθετη προσπάθεια που θα συνδεθεί με την παροχή εγγυών για τις νέες συνιστώσες του προγράμματος, όπως η στρατιωτική κινητικότητα.

Παραδοσιακά, ο INEA έχει παρουσιάσει σταθερό περιβάλλον ελέγχου και το κόστος των ελέγχων αντιπροσώπευε περίπου 0,95% των επιχειρησιακών πληρωμών το 2015 και το 2016, αντίστοιχα. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2017, ο INEA εκτίμησε το κόστος ελέγχων της ΔΣΕ (συμπεριλαμβανομένων προηγούμενων υπολοίπων) ανήλθε σε 20 εκατ. EUR ή στο 1,25% των συνολικών επιχειρησιακών δαπανών (1602,2 εκατ. EUR).

Επειδή το νέο πρόγραμμα ΔΣΕ συνιστά, από άποψη μεγέθους και είδους των έργων, συνέχιση της τρέχουσας ΔΣΕ, το κόστος ελέγχου σε επίπεδο οντότητας αναμένεται ότι, εν αναμονή της προσεχούς εκτίμησης κόστους-οφέλους, θα παραμείνει εν πολλοίς στα ίδια επίπεδα, καίτοι είναι λογικό η απαραίτητη ανάπτυξη ικανοτήτων για την εισαγωγή προσθηκών στο πρόγραμμα ενδεχομένως να επιφέρει αυξημένο κόστος ελέγχου.

Τα οφέλη των ελέγχων είναι τα ακόλουθα:

- Αποφυγή επιλογής πιο αδύναμων ή ακατάλληλων προτάσεων·
- Βελτιστοποίηση του προγραμματισμού και της αξιοποίησης των πόρων της ΕΕ, ώστε να διατηρηθεί η ενωσιακή προστιθέμενη αξία·
- Διασφάλιση της ποιότητας των συμφωνιών επιχορηγήσεων, αποφυγή λαθών στον προσδιορισμό των νομικών οντοτήτων, εξασφάλιση σωστού υπολογισμού των συνεισφορών της ΕΕ και πρόβλεψη των απαραίτητων εγγυήσεων για την ορθή εκτέλεση των επιχορηγήσεων·
- Εντοπισμός μη επιλέξιμων δαπανών στο στάδιο της πληρωμής·
- Εντοπισμός λαθών που θίγουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στο στάδιο του λογιστικού ελέγχου.

Θα εξεταστεί η δυνατότητα εισαγωγής απλουστευμένων επιλογών κόστους στο κόστος των ελέγχων και στην αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά τους, υπό την προϋπόθεση θετικής αξιολόγησης κόστους-οφέλους, όσον αφορά την επίδρασή τους στο ποσοστό σφάλματος.

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Όσον αφορά το πρόγραμμα ΔΣΕ, το 2017 ήταν το πρώτο έτος της άσκησης λογιστικών ελέγχων. Τα διαθέσιμα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων για τη

<sup>48</sup>

Η εν λόγω εκτίμηση δεν περιλαμβάνει τις στρατηγικές πτυχές και τις πτυχές πολιτικής που συνδέονται με το πρόγραμμα, ούτε την εποπτεία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της ΔΣΕ.

ΔΣΕ στις μεταφορές και την ενέργεια είναι περιορισμένα στο παρόν στάδιο. Το εκτιμώμενο εναπομένον ποσοστό σφάλματος για όλους τους τομείς της ΔΣΕ κυμαίνεται σε 1%-2%. Η εκτίμηση αυτή ισχύει και για τη ΔΣΕ 2.

### 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

*Προσδιορισμός υπαρχόντων ή προβλεπόμενων μέτρων πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.*

Οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για δράσεις χρηματοδοτούμενες βάσει του παρόντος κανονισμού δεσμεύονται να προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, σύμφωνα με τη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης [COM(2011)376 της 24ης Ιουνίου 2011] και την προσεχή αναθεώρησή της. Τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης αφορούν κυρίως την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας· τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων· την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, εφόσον εντοπίστηκαν παρατυπίες, την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Οι ΓΔ CNECT, MOVE και ENER, καθώς και ο εκτελεστικός οργανισμός INEA, έχουν αναπροσαρμόσει (MOVE: Νοέμβριος 2017, ENER: Δεκέμβριος 2017) ή πρόκειται να αναπροσαρμόσουν (ΓΔ CNECT, INEA) έως το τέλος του 2019 τις στρατηγικές τους για την καταπολέμηση της απάτης και τα σχετικά σχέδια δράσης σε επίπεδο ΓΔ που καλύπτουν το σύνολο του κύκλου δαπανών, αφού έλαβαν υπόψη την αναλογικότητα και τη σχέση κόστους-οφέλους των μέτρων που θα εφαρμοστούν και ενέκριναν τη διενέργεια εκτίμησης επικινδυνότητας του προγράμματος.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα εξασφαλίσουν ότι θα αξιοποιήσουν την προσέγγισή τους για διαχείριση του κινδύνου απάτης στον εντοπισμό πεδίων υψηλού κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση κόστους-οφέλους ανά τομέα της κάθε ΓΔ και το έργο στην πρόληψη της απάτης και την ανάλυση κινδύνου της OLAF.

Η διοικητική παρακολούθηση των συμβάσεων, των επιχορηγήσεων και των σχετικών πληρωμών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του INEA. Η στρατηγική καταπολέμησης της απάτης αναπροσαρμόζεται ανά δύο έτη και η τελευταία φορά ήταν στα τέλη του 2016. Ο εκτελεστικός οργανισμός αναπτύσσει δικά του μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης, καθώς και στρατηγική των εκ των υστέρων λογιστικών ελέγχων για να αξιολογεί τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων συναλλαγών και να ανακτά τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Ο INEA υποβάλλεται κάθε έτος σε λογιστικό έλεγχο από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο όσον αφορά την υποβολή αυθεντικών λογιστικών εγγράφων και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων συναλλαγών (εσόδων και δαπανών), ενώ ο οργανισμός υποβάλλεται επίσης κάθε έτος στις διαδικασίες απαλλαγής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ.

Οι συμβάσεις για επιχορηγήσεις και οι δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται από τις εκτελεστικές ΓΔ ή τον INEA θα βασίζονται σε τυποποιημένα υποδείγματα, τα οποία θα ορίζουν τα γενικά εφαρμοστέα μέτρα καταπολέμησης της απάτης, καθώς και την αρμοδιότητα διενέργειας του λογιστικού ελέγχου, των επιτόπιων ελέγχων και των επιθεωρήσεων που αναφέρονται ανωτέρω. Η Επιτροπή, οι αντιπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο θα έχουν την αρμοδιότητα να ελέγχουν, βάσει δικαιολογητικών

και επιτόπιου ελέγχου, όλους τους δικαιούχους, εργολάβους και υπεργολάβους που έλαβαν ενωσιακά κονδύλια.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) θα εξουσιοδοτηθεί να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις στους οικονομικούς παράγοντες που έχουν σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με τη χρηματοδότηση αυτή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, δωροδοκίας ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση που αφορά χρηματοδότηση από μέρους της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να ασκήσει δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

### 3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

#### 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

| Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου | Γραμμή του προϋπολογισμού                                                        | Είδος δαπάνης        | Συμμετοχή                |                               |              |                                                                                        |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------|-------------------------------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              |                                                                                  |                      | χωρών ΕΖΕΣ <sup>50</sup> | υποψηφίων χωρών <sup>51</sup> | τρίτων χωρών | κατά την έννοια του άρθρου [21 παράγραφος 2 στοιχείο β)] του δημοσιονομικού κανονισμού |
|                                              | 1 – Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακός τομέας                                 | ΔΠ/ΜΔΠ <sup>49</sup> | NAI                      | OXI                           | NAI          | OXI                                                                                    |
|                                              | 2 – Συνοχή και αξίες                                                             |                      |                          |                               |              |                                                                                        |
|                                              | 5 – Προστασία και άμυνα                                                          |                      |                          |                               |              |                                                                                        |
|                                              | 02 03 01 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ)-Ειδικός στόχος στις μεταφορές | ΔΠ                   | NAI                      | OXI                           | NAI          | OXI                                                                                    |
|                                              | 05 03 Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στη ΔΣΕ-Ειδικός στόχος στις μεταφορές       | ΔΠ                   |                          |                               |              |                                                                                        |
|                                              | 13 03 Ειδικός στόχος στην στρατιωτική κινητικότητα στο πλαίσιο της ΔΣΕ-Μεταφορές | ΔΠ                   |                          |                               |              |                                                                                        |
|                                              | 02 03 02 ΔΣΕ – Ειδικός στόχος στην ενέργεια                                      | ΔΠ                   |                          |                               |              |                                                                                        |
|                                              | 02 03 03 ΔΣΕ – Ειδικός στόχος στον ψηφιακό τομέα                                 | ΔΠ                   |                          |                               |              |                                                                                        |
|                                              | ΔΣΕ διοικητική υποστήριξη                                                        | ΜΔΠ                  |                          |                               |              |                                                                                        |

<sup>49</sup> ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

<sup>50</sup> ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

<sup>51</sup> Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

### 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

#### 3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

|                                                     |                |                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου</b> | <b>1, 2, 5</b> | 1 – Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακός τομέας<br>2 – Συνοχή και αξίες<br>5 – Προστασία και άμυνα |
|-----------------------------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                          |                       |     | 2021      | 2022      | 2023      | 2024      | 2025      | 2026      | 2027      | Μετά το 2027 | ΣΥΝΟΛΟ     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|--------------|------------|
| 02 03 01 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Μεταφορές                                 | Αναλήψεις υποχρεώσεων | (1) | 1 717,800 | 1 752,656 | 1 787,509 | 1 823,359 | 1 861,206 | 1 898,051 | 1 935,892 |              | 12 776,473 |
|                                                                                          | Πληρωμές              | (2) | 212,678   | 787,447   | 1 000,889 | 1 157,909 | 1 301,191 | 1 439,954 | 1 510,550 | 5 365,855    | 12 776,473 |
| 05 03 Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» - Μεταφορές | Αναλήψεις υποχρεώσεων | (1) | 1 435,757 | 1 487,467 | 1 543,787 | 1 601,874 | 1 661,779 | 1 723,866 | 1 788,588 |              | 11 243,118 |
|                                                                                          | Πληρωμές              | (2) | 77.593    | 498.789   | 522.922   | 542.758   | 563.230   | 584.362   | 606.284   | 7 847,181    | 11 243,118 |
| 13 03 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Μεταφορές – Στρατιωτική κινητικότητα         | Αναλήψεις υποχρεώσεων | (1) | 871,300   | 889,266   | 908,231   | 926,196   | 945,160   | 964,123   | 983,086   |              | 6 487,362  |
|                                                                                          | Πληρωμές              | (2) | 109,577   | 400,629   | 509,443   | 588,928   | 661,407   | 731,950   | 767,571   | 2 717,857    | 6 487,362  |
| 02 03 02 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ενέργεια                                  | Αναλήψεις υποχρεώσεων | (1) | 1 158,000 | 1 180,900 | 1 204,798 | 1 229,694 | 1 254,588 | 1 279,480 | 1 307,200 |              | 8 614,659  |
|                                                                                          | Πληρωμές              | (2) | 107,636   | 418,723   | 498,757   | 572,186   | 604,053   | 623,041   | 641,070   | 5 149,194    | 8 614,659  |
| 02 03 03 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ψηφιακός τομέας                           | Αναλήψεις υποχρεώσεων | (1) | 394.800   | 402.636   | 411.469   | 419.298   | 428.124   | 435.947   | 446.765   |              |            |
|                                                                                          | Πληρωμές              | (2) | 22.827    | 142.297   | 200.809   | 234.226   | 250.232   | 257.186   | 262.325   |              |            |

|                                                                                |                                        |      |           |             |           |           |           |           |           |            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|------|-----------|-------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|
| ΜΣΕ διοικητική υποστήριξη <sup>52</sup>                                        | Αναλήψεις<br>υποχρεώσεων<br>= πληρωμές | (3)  | 27,800    | 28,356      | 28,923    | 29,502    | 30,092    | 30,693    | 31,307    |            | 206,673    |
|                                                                                |                                        |      |           |             |           |           |           |           |           |            |            |
|                                                                                |                                        |      |           |             |           |           |           |           |           |            |            |
| <b>ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το<br/>χρηματοδοτικό κονδύλιο του<br/>προγράμματος</b> | Αναλήψεις<br>υποχρεώσεων               | =1+3 | 5 605,457 | 5, 741, 281 | 5 884,717 | 6 029,923 | 6 180,949 | 6 332,159 | 6 491,007 |            | 42 265,493 |
|                                                                                | Πληρωμές                               | =2+3 | 558,111   | 2 276,241   | 2 761,743 | 3 125,509 | 3 410,205 | 3 667,185 | 3 817,276 | 22 649,223 | 42 265,493 |

|                                                         |          |                       |
|---------------------------------------------------------|----------|-----------------------|
| <b>Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού<br/>πλαισίου</b> | <b>7</b> | «Διοικητικές δαπάνες» |
|---------------------------------------------------------|----------|-----------------------|

Το παρόν τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, πρώτα, στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου, που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυτηρησιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

|                                                                               |                                                        | 2021   | 2022   | 2023   | 2024   | 2025   | 2026   | 2027   | Μετά<br>το 2027 | ΣΥΝΟΛΟ  |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-----------------|---------|
| Ανθρώπινοι πόροι                                                              |                                                        | 22,283 | 22,252 | 21,714 | 20,073 | 19,228 | 18,137 | 17,190 |                 | 140,877 |
| Άλλες διοικητικές δαπάνες                                                     |                                                        | 8,805  | 9,947  | 10,192 | 10,479 | 9,852  | 9,840  | 10,695 |                 | 69,811  |
| <b>ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του<br/>πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου</b> | (Σύνολο αναλήψεων<br>υποχρεώσεων = Σύνολο<br>πληρωμών) | 31,089 | 32,199 | 31,906 | 30,552 | 29,080 | 27,977 | 27,886 |                 | 210,688 |

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

|  | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Μετά το | ΣΥΝΟΛΟ |
|--|------|------|------|------|------|------|------|---------|--------|
|--|------|------|------|------|------|------|------|---------|--------|

<sup>52</sup> Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα

|                                                                                    |                       |           |           |           |           |           |           |           |             |                   |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-------------|-------------------|
|                                                                                    |                       |           |           |           |           |           |           |           | <i>2027</i> |                   |
| <b>ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων<br/>μεταξύ ΤΟΜΕΩΝ</b><br>του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου | Αναλήψεις υποχρεώσεων | 5 636,546 | 5 773,480 | 5 916,623 | 6 060,475 | 6 210,029 | 6 360,136 | 6 518,893 |             | <b>42 476,181</b> |
|                                                                                    | Πληρωμές              | 589,200   | 2 308,440 | 2 793,649 | 3 156,061 | 3 439,285 | 3 695,162 | 3 845,162 | 22 649,223  | <b>42 476,181</b> |

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρήση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

| Έτη | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | ΣΥΝΟΛΟ |
|-----|------|------|------|------|------|------|------|--------|
|-----|------|------|------|------|------|------|------|--------|

| <b>TOMEAΣ 7<br/>του πολυετούς<br/>δημοσιονομικού πλαισίου</b>                      |               |               |               |               |               |               |               |                |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| Ανθρώπινοι πόροι                                                                   | 22,283        | 22,252        | 21,714        | 20,073        | 19,228        | 18,137        | 17,190        | <b>140,877</b> |
| Άλλες διοικητικές<br>δαπάνες                                                       | 8,805         | 9,947         | 10,192        | 10,479        | 9,852         | 9,840         | 10,695        | <b>69,811</b>  |
| <b>Μερικό σύνολο του<br/>TOMEA 7<br/>του πολυετούς<br/>δημοσιονομικού πλαισίου</b> | <b>31,089</b> | <b>32,199</b> | <b>31,906</b> | <b>30,552</b> | <b>29,080</b> | <b>27,977</b> | <b>27,886</b> | <b>210,688</b> |

| <b>Εκτός του TOMEA 7<sup>53</sup><br/>του πολυετούς<br/>δημοσιονομικού πλαισίου</b>      |               |               |               |               |               |               |               |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| Ανθρώπινοι πόροι                                                                         |               |               |               |               |               |               |               |                |
| Άλλες δαπάνες<br>διοικητικού χαρακτήρα                                                   | 27,800        | 28,356        | 28,923        | 29,502        | 30,092        | 30,693        | 31,307        | <b>206,673</b> |
| <b>Μερικό σύνολο<br/>εκτός του TOMEA 7<br/>του πολυετούς<br/>δημοσιονομικού πλαισίου</b> | <b>27,800</b> | <b>28,356</b> | <b>28,923</b> | <b>29,502</b> | <b>30,092</b> | <b>30,693</b> | <b>31,307</b> | <b>206,673</b> |

|               |               |               |               |               |               |               |               |                |
|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| <b>ΣΥΝΟΛΟ</b> | <b>58,889</b> | <b>60,555</b> | <b>60,829</b> | <b>60,053</b> | <b>59,171</b> | <b>58,670</b> | <b>59,193</b> | <b>417,361</b> |
|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

<sup>53</sup> Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα. Περιλαμβάνει τα απαραίτητα ποσά για τη διαχείριση εκκρεμοσών αναλήψεων υποχρεώσεων («προηγούμενα υπόλοιπα») των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, τα οποία διαχειρίζεται επί του παρόντος εκτελεστικός οργανισμός.

### 3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

*Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης*

| Έτη                                                                                                           | 2021                | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------|------|------|------|------|------|----|
| • Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)                            |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής                                                                         | 93                  | 90   | 83   | 75   | 71   | 67   | 88   |    |
| Αντιπροσωπείες της ΕΕ                                                                                         |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| Έρευνα                                                                                                        |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| • Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΑ) — AC, AL, END, INT και JPD <sup>54</sup> |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| Τομέας 7                                                                                                      |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| Χρηματοδοτείται από τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου                                         | - στην έδρα         | 122  | 128  | 133  | 126  | 122  | 116  | 85 |
|                                                                                                               | - σε αντιπροσωπείες |      |      |      |      |      |      |    |
| Χρηματοδοτούμεν ο από το κονδύλιο του προγράμματος 55                                                         | - στην έδρα         |      |      |      |      |      |      |    |
|                                                                                                               | - σε αντιπροσωπείες |      |      |      |      |      |      |    |
| Έρευνα                                                                                                        |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| Άλλα (να προσδιοριστούν)                                                                                      |                     |      |      |      |      |      |      |    |
| ΣΥΝΟΛΟ                                                                                                        | 215                 | 218  | 216  | 201  | 193  | 183  | 173  |    |

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ανάπτυξη πολιτικής και στρατηγική</li> <li>• Στήριξη περιφερειακών και θεματικών φόρουμ για τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος</li> <li>• Συντονισμός και στενή συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (κράτη μέλη, τρίτες χώρες, άλλες ΓΔ και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, θεματικά και περιφερειακά φόρουμ κ.λπ.).</li> <li>• Κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος εργασιών</li> <li>• Διαδικασία επιλογής</li> <li>• Διαχείριση ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και επιλογή έργων για χρηματοδοτική στήριξη από την ΕΕ</li> <li>• Επιχειρησιακή και δημοσιονομική διαχείριση έργου</li> <li>• Αξιολογήσεις</li> </ul> |
| Εξωτερικό προσωπικό            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Στήριξη περιφερειακών και θεματικών φόρουμ για τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

<sup>54</sup> AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

<sup>55</sup> Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Στήριξη της διαδικασίας επιλογής</li> <li>• Στήριξη της διαχείρισης ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και της επιλογής έργων για χρηματοδοτική στήριξη από την ΕΕ</li> <li>• Στήριξη της δημοσιονομικής διαχείρισης και της διαχείρισης έργου</li> <li>• Στήριξη της οργάνωσης των αξιολογήσεων</li> </ul> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☒ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

| Έτη                                       | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | ΣΥΝΟΛΟ |
|-------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ.   |
| ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων     | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ. | π.υ.   |

### 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
  - ☐ στους ιδίους πόρους
  - ☐ σε άλλα έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

| Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού | Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας <sup>56</sup> |      |      |      |      |      |      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|
|                                  | 2021                                               | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Άρθρο .....                      |                                                    |      |      |      |      |      |      |

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[...]

<sup>56</sup>

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.